

aplm deinde illud qd spuale **V**iderint er
 go q̄ indiscrete se habeat eruditores pue
 rozū vel alioz aialiu hoim/qui paz diffe
 runt in moribz a pueris/si protin^o eos q̄
 fierint exuere ab omi passiōe viciosa. eos
 velut ad spūalem senectutē subito puebe
 recontēderint. **S**i demū sine ordine r tē
 pe zelus eozū. non fm sciam implacabili
 feruore imo furore passiōe oēm pseq̄ mo
 liatur. **A**mpli^o vero pmittit discretio pas
 siones aliq̄s germinare vel crescere/nō qz
 placeant aut pulere sint/sed ne deteriores
 inualecant passiōes. sicut retundit cla
 uis clauo. r dolor est medicina doloris.
Sic enī respectus humane laudis/vel ti
 mor infamie/vincit aliq̄n turpiores adul
 terioz r stuproz r rapinaz aut alioz hu
 iusmodi flagitioz/opatōes **S**ic tolerabi
 lius est pmittere diuisionē odiosam fieri
 inter q̄sdā psonas/q̄ impudico se amore
 pmaculent. **S**ic ad felicē reipublice mī
 stratōem/inducitur ipsi pncipes aliq̄n p
 fame repromissionē. **S**ic ad lrās cogno
 scendas pdest pueris emulatio quedā (lz
 viciosa) vt socios exuperēt. **R**ursus di
 scretio sicut pmittit passiōes aliq̄s vitu
 pabiles sic aliq̄s laudabiles/psertim ferui
 das r sublimes q̄nqz cessat inducere. si in
 deteriore exitū. eas versum iri cognouerit
Utputa si parere sibi. si frenum suum pa
 ti postea recusat. **N**on enī p̄ntia tātum
 mō spectare satis hz discretio sed rerū exi
 tus prudēt ipsa metif. **A**hil ē subli
 mi^o sed nihil piculosi^o r tentatōibz magis
 expositū/q̄ ambulare p̄viā affectōis amo
 roicē dū reuementiā in se hz. sic amor vti. z
 d. r. reuementissima est passiōnū **P**ostre
 mo placet ipsi discretōi. sobria mens r mo
 desta. si tñ sollicita est ambulare cum deo
 suo. p viā mādatorū suoz. r hoc via regia.
 a patribz trita. tanq̄ si iumentū sit apd de
 um. tanq̄ p̄trea sit a sina quā agitāt iesus
 in hirlm. **P**lus inq̄ placet tal^o qdā rudis
 mens. r arida terra sine aqua/q̄ si reiecto
 freno discretōis/q̄reret ductu pprioz affe
 ctū in mirabilibz sup se p̄rupta mōtiū
 p̄replātōis. p alta r sublimis sapie. p desi
 deria flāmantia q̄bz accendit felicitē qdē si
 discretōi sp̄ in beferit/saluare se in mōte et
 illic/despectis imis iubilare deo/ in deca
 cordo psalterio. cū cātico in citharā r cūz
 p̄pha ab acuc dicere ex snia. sup excelsa mea
 deducz me victor i psalmis canētē **F**init

Carmen ad Petru

de alyaco Lameracen Cardinalē quō bec
vita quoddā somniū est.

Petre quē totū fronesis repleuit
 Somniū cur nō miserā vocem^o
 Pluriū vitā. an caret sopore
 Lorū vigilantum?
 Non caret/nā quas aliunde somni
 Tradimus causas/nisi q̄ recludit
 Bissa de corde cerebri meatus
 Humida nubes?
 Quis r quantus varius frequensqz
 fumus occursans modo vel recurans
 Occupat sensus vigiles abintus
 Idola turbans
 Ebrū testes/varijs homo fit
 Ebrū catifis/prout appetentum
 Passio sese/rebementer alto
 Lorde profundat.
 Nonne vesano furiūt amore
 Plurimi sic dat odium vel ira
 Lior aut zelus vel opum cupido
 Gloriavana.
 Error hinc in vi stolidus resultat
 Estimatiā/species quod intro
 Res quasi veras capit/ac ineptum
 Iudicium fert.
 Somniās crebro vigil esse credit
 Disputat versusqz facit/reflectens
 Se super/dicit vigilo nec erro
 Somniculosus.
 Soluitur somnus quid eum sefellit
 Conspicit/vultis simili carere
 Deliramento/viciosa primū
 Passio cedit.
 Gana virtutum simulacra fingit
 Passio/nūquā bona iudicatrix
 Fert suam p̄rauus frenesim/videbit
 Liber ab illa.
 Liberat clamor/melius monentum
 Soluit letargum/reuerisa cessat/
 Penā si detur/sine vel furoris
 Tempora labi
 Sortis humane miseratus esto
 Suavis interpret/ratio vigorem
 Seruat in paucis/babet hinc mihozem
 Culpa reatum.

Explicit.

Incipiunt capitula
huius opusculi de monte p̄templatōis

Mirari nonnulli fortasse poterit ac querere proinde cur de materia tam sublimi. puta de vita contemplatiua scripserim tractatum p̄fitem/idiotis simplicib⁹ q̄s. videlz sororibus meis. ac etiā lingua materna galli/cana. z nō potius sermone latino. ip̄ sci/entia ampliori imbutis. cum ista materia ad ill̄atos simplices q̄nō p̄tineat. **Ad** q̄d ego inquā. Quia enī in libris varijs doctoꝝ sc̄toꝝ/ de vita p̄tracta subtilit̄ tractat. vt pote a sc̄to gregozio in moralibus necnō a beato Bern̄. sup cantica. Item a Richardo de sancto victore. z a q̄ plurib⁹ alijs. ad dicta quoz/ cruditi sciētis/ con/fugiū facere p̄nit. idcirco talib⁹ scribere ta/lia supsideo. **S**z est secus de simplicib⁹ il/literatis p̄sertim sorozib⁹ meis/ q̄bus p̄n/na conscribo de materia contēplatois. la/tinos sermones intelligere nō valentib⁹. **Et** cum dicat apl⁹ q̄ mulier innupta et virgo. cogitat que dñi sunt/ vt sit sc̄ta cor/poret spū. que autē nupta est. cogitat que sunt mūdi/ quō placeat viro suo. **N**ō vtili/ usz cōuenienti⁹ me cōpilare z scribere nō posse iudico dictis meis sorozib⁹/ (que dei gratia pridē absq̄ matrimonij vinculo vi/ uere proposuerūt) q̄ quōz ipse deo place/ re poterint eidē famulando cōtinue. etiā amando z honorādo. **N**ec eaz me simpli/ citas ab ope illo retardare h̄z. cū fm intel/ lectus sui capacitatē/ velim pcedere. quez in eis exp̄t̄ sum. nihil incōprehensibile diciturus aut difficile.

Capitulum. II.

Litteratura magna et scia/ non est omni/ no contemplatiuis necessaria. **Q**uia autē copia sciētie z lrātū/ ra eruditioq̄ legis diuine ac sacre scripture. nō modicum ad apicē contēpla/ tois volare cupientib⁹ p̄stet ammicu/ lum. nihilomin⁹ idip̄m interdū obest ml/ tū plurib⁹. nō quidē ex se. sed occasiōe in/ flatiois ex sciētia pueniētis z accepte. **I**m/ possibile autē est/ ad verā contēplatoem. alio itinere q̄s p̄ humilitatē puenire. sicut dicit apl⁹. **S**i q̄s inter vos videt sapiēs esse in hoc seculo/ stultus fiat vt sit sapiēs. hoc est. intellectū suū humiliet. stultum se reputās respectu diuine sapiētie. puta nō valens cōphēdere dei iudicia atq̄ opa. **H**inc est q̄ in contēplatois acq̄sitōe/ plu/

bus sciētificis/ viam ad eā perueniēdi nil tantū intercludit/ q̄s q̄ se humiliare dedi/ gnant. sc̄z eozū intellectū occupādo z sum/ mittēdo misterijs redemptōis dñi nostri. suisq̄ factis tam humilib⁹ z exemplis re/ lictis. **Et** tamē p̄ istud ostiū quod tā hu/ mile atq̄ bassum est/ nō intrās sur est z la/ tro iuanūq̄ laborat. **S**icut dicit dñs. **I**n/ vanitate sensus sui/ capite incedēs lenato in magna sc̄z sui intellect⁹ reputatōe z sci/ entie sue. sp̄nēs inclinari efficiq̄ vt pu/ lus. nunq̄ p̄ hostin⁹ illud humile poterit introire. q̄n potius offendēs abibit retroz/ sum. ad instar quozundā dñi nr̄i discipu/ loꝝ. de quib⁹ scriptū est q̄ abierūt retroz/ sum. cū sc̄z eū caperet intelligere nequerāt de sui corp⁹ misterijs docentē. **Q**ua de re etiā accidit quosdā doctissimozū op̄ras/ se/ q̄ vtinā ad tātā sc̄iaz nunq̄ puenissent sed pot⁹ pmanissent in sua simplicitate/ que admodū matres eoz sine lrātura. **N**ō rōne sciētie ex se q̄ sc̄z p̄ficua nō esset. imo prodest multū p̄ omnē modū/ eaytēti bñ. humiliter z in dei gr̄a sed puenit istud ex surreptōe supbie sicut dicit apl⁹ q̄ sciētia inflat. **A**ccidit itēz fm complexionē ac p/ sonaz varietatē. **E**xprimur vinū optimuz obesse nō parum. febrilib⁹ laborāt. **S**icq̄ ensem furibundo. qui q̄ppe cū tali seip̄m mactet. **V**idem etiā oculis egris. odiofaz esse lucē que puris delectabilis. dulcis et amabilis est. **S**ilr est de sc̄ia. q̄ ipsa sc̄licz homini morib⁹ inordinato atq̄ indispo/ sito. p̄ abusum multū est damnosa.

Capitulum. III. R.

Qui ad contēplationē meliores sunt. **S**icut dicit beatus gregoz⁹ vi. mo/ ral. sunt quidā naturalr aut ex cō/ plexione vel consuetudine/ ad exte/ riora occupatōesq̄ terrenas ita inclinari q̄ ad contēplatiōez se eleuare nequeūt ml/ to autē habiliores repūtur ad vitam acti/ uam. **Q**d si ad oppositū n̄terētur. in ma/ gnos inciderēt errores z blasphemātōes. **T**anto eī deteriores cordis tumult⁹ toles/ rant quāto eis licētius ad cogitatōnes va/ cat. **I**deoz tales in actiua seip̄os exerci/ tare dñt. **A**lij vero mētis sunt tā tranq̄l/ le z ociose. vt si eos labor occupatōis ecci/ piat in ipsa opis inchoatōe succūbant. sc̄z delectabiliter viuūt in consideratiōe ope/ rū dei viteq̄ celestis. z hec ruminātes atq̄

tota humilitate de sua salute meditantes.
Et tales quantum valent mentes suas ab exercitacione immoderati operis abstrahunt. **S**epe enim qui deum contemplari quieti poterant occupacionibus pressi ceciderunt. Et sic tales in operacionibus exterioribus occupati pro deficerent quam proficerent. **S**unt alii qui ex consuetudine aut per virtutem contemplacionis vel dei dilectionem excellentem aut certe eis a suis progenitoribus aduenit: ut scilicet habeant mentem habilem et quasi ambidextram valentes se modo vni modo alteri se tradere vitæ quales esse prelatos decet. **M**odo accidit quandoque quod quidam clerici et litterati sunt de statu primorum condicione talium. quare sequitur quod sepius ipsi errant si se nimis profundis cogitacionibus ingerunt. dimittendo operationes et exteriores occupaciones. Etiam euenit quod simplices persone et illiterate sunt de alio statu. et condicione alia. et tales secure possunt viuere in solitudine. et semper aut frequenter cogitare de eorum salute sine alia occupacione terrena. **S**ed ergo videtur manifeste quod persone simplices non sunt repellende quin etiam eis est habendum scribendum de vita ista contemplatiua. **V**idemus etiam et videmus per experientiam in sanctis heremitis et in aliis quibus minus quod plus profecerunt in dei amore per istam vitam contemplatiuam. quam fecerunt vel faciunt plures magni clerici. **R**atio. quia ista vita melius adquiret per bonam simplicem humilitatem quam per litteraturam magnam. **S**icut dicit salomon de dei sapientia quod ipsa gradus est simplicibus. et cum eis est sermocinatio eius. **I**deo precipit alibi. Querite deum in simplicitate cordis quia ipse est simplicissimus et reperitur per simplicitatem.

Capitulum quartum.

De duobus modis contemplacionis. **U**no in scientia. **A**lio in affectu.
Sed pro pleniori satisfacione in ista materia considero quod vita contemplatiua habet in se gradus et presertim quarum una est subtilior alia. **E**t est una talis que inquirunt per rationes fundatas in vera fide dei naturam et ipsius essentiam et eius opera. **E**t valet ista contemplatio ad repudiandum nouas veritates vel ad declarandum et docendum. aut etiam ad defendendum contra errores et falsitates hereticorum et infidelium. **E**t de tali materia non intendit loqui ad presens. pertinet enim solummodo ad bonos theologos. bene in sacra scriptura

et instructos. non autem ad simplices. nisi esset per inspiracionem et miraculose ipsis data. sicut accidit in apostolis qui erant valde simplices et sine litteratura et pluribus alijs. **U**na alia pars contemplacionis est que principaliter tendit ad dei amorem et ad sciendum suam bonitatem sine magna inquisitione et clarioris cognitionis quam est talis de vera fide que data est eis aut certe inspirata. **E**t ad hanc contemplationem possunt perungere simplices persone. in dimittendo curas mundiales. et in custodiendo cor suum pure et munde. **E**t de tali loquitur in presertim. **E**t credo quod ista sit sapientia et contemplatio quam principaliter beatus Dionysius in libris suis de mystica theologia edocuit. et est sapientia excellentior et altior quam possumus habere in hoc mundo. que fuit ei reuelata per beatum Paulum apostolum. cuius ipse extiterat discipulus.

Capitulum quintum.

Magna differentia est inter sapientiam et scientiam secundum doctores.

Magna differentia assignatur doctoribus sanctis inter scientiam et sapientiam et principaliter beatus Bernardus. **Q**uia scientia pertinet ad intellectum et uenit isti soli. sed sapientia ad affectum. **E**t ideo secundum nomen suum sapientia ualet tantum sicut saporosa scientia. qui sapor respicit affectum desiderium appetitum et voluntatem persone istius cui inest. **E**t ideo potest in aliquo magna scientia vel cognitio esse in quo erit modica vel nulla sapientia. **R**atio quia non habet saporis vel affectum ad illud quod ipse scit. **E**t de clarat per exemplum grossum. **P**ossunt enim aliqui cognoscere mellis naturam. quod audiuit aliquis de tali narrare siue loqui. vel etiam quod legit in libris de natura mellis. sine hoc quod quicumque mellis dulcedinem gustauerit. **I**tem medici cognoscunt naturam infirmitatis. et sepe melius quam ipse infirmus seu patiens. **S**ed quantum ad sensum doloris clarum est ipsos infirmos plus scire infirmitates. non per rationem sed per experientiam. **S**ic suo modo. presertim aliquis habet maximam scientiam vel cognitionem alicuius persone si ne magna affectio amoris vel odij complacentie vel displicentie ad talem personam. **E**t ex alia parte presertim aliquis capere magnam affectum vel complacentiam alicuius sine magna eius cognitione. **V**ideris ergo quod secundum hoc possumus concipere et intelligere posse esse magnam sapientiam in aliquo. siue magna vel

clara cognitōe. z clarā z magnam scien-
tiam seu pgnitōz. sine mltā vel mag sapiā

Capitulū tertium.

Null' d'z appellari sapiēs nisi bon' existat
Secundū vsū loquendi cōiorē/
dicūtur cōiter aliq magni clerici
theologi et phi habere scim vel sa-
pientiā q sunt instructi in p'ia pte contē/
platois de qua locutus sum. Sed in tali
contēplatione videntur posuisse phi felici-
tate vel beatitudinē humanā. **S** hoc d'z
cere est minus rectū z est abusus loquēdi
nisi tales clerici habeāt cum cognitōe eo-
rum/ardentē affectōem per dilectōem ad
deūz ad hoc qd facit ad ei' amorē. Et sine
tali dilectōe z caritate/nō potest eē posita
ipsa felicitas in cōtēplatiōe. nec fuit vnq̄
intentio Aristotilis alia. sicut ego teneo.
Et qui aliter fecerūt/sunt ab ipso aplo re/
prehēsi dicere. q illi q dicebāt se sapiētes
hoc est habere sapiām/facti fuerūt stulti.
Et cāz assignat Quia cū cognouissent de-
um nō sicut deū ipm glorificauerūt. nec si-
cut deū amauerūt/nec grates ei reddiderūt
sed euauerūt. zc. **S**ic ergo possumus
videre quos veracit loqndo dicere debea-
mus scientes vel habere sapiētiām et q̄s
non quantūcunq̄ literati exiterint

Capitulum VII.

Quomodo simplices z idiote possunt ad
sapiētiā ptingere per exemplū a simili
Cognitio vl sciētia q habet de deo
per verā z solā fidē/sufficit ad per-
ueniendū ad talē sapiām sicut di-
ctū est p amorē dei/z seruitiū z ei' honorē
Et videt mibi q sicut dicit Arist. q sim-
plices pnt h're felicitatē credēdo hec que
phi testificati sunt de deo z angelis z pone-
re fm hoc cogitarōem suā affectōem q̄.
Per hoc cōcludo q xpiani simplices/hū-
tes fidē firmā de dei bonitate z fm hoc ar-
denter amāt/verius hnt sapiām z potius
dnt dici sapiētes q̄ quicūq̄ aliq lrati/ex-
stētes sine amore z sine affectōe ad deū et
sanctos eius z etiā plus placent deo tales
magis q̄ aliq. Et quod plus est tales lite-
rati sine affectōe/do displicibiles sunt. ex-
stētes sicut sal corruptū z sapiētes infā-
tuati. Et pz hoc p exemplū grossum. Si
pater vn' habeat filios duos quoz vnus
nihil scit de secretis sui p'ris sed solū q̄ sit

pater su' z q totū suū esse ab eo habeat. et
q̄ debeat eū amare ex toto corde z ei serui-
re z eū honorare z sic facit de tota sua affe-
ctōne. **A**lter autē fili' multū sciat de secre-
tis p'ris sui p reuelatiōem a p're sibi factā z
de talib' scit loq̄ magnanimit' z tamē non
habebit aliquā vel q̄si nullā affectōez dul-
cem z amozosam/ad patrē suū neq̄ ad ob-
sequium eius. **I**stis stātib'. p'tero q̄s illoz fi-
lioꝝ a dicto patre pl'amabit' z pl'honora-
bit' z magis remunerabit'. Non ei dubiū
quin prim'. Et insup a patre suo ppter ta-
lem affectōez ad ipm habitā/instructam
pl'. de secretis patris sui z de tota ei' heredi-
tate. **S**cōs at' p'dēnabit' p't suā in gratitu-
dinē z maliciā. z p't abusum/cognitōis se-
cretoz sui pat' sibi reuelatoꝝ ab eodem.

Capitulum VIII.

Que sint opa per q̄ de p'fecti' cognoscit.
Care iā oñdi (sicut mibi videtur)
nō frustra z imprinent' esse loquē-
dū simplicib' de vita contēplati-
ua/p' introductōe eoz ad dei amorē z eius
deglustatōem z saporē. per sanctas dulces
q̄s affectōes. sicut p spem bonā. timorem
sanctū/per ardēs desideriū. per displicen-
tiam z tristitiā offēse diuine per pctm. et
sic de affectōib' alijs. Et quantū ad hoc
cognitio vel sciētia lrāz seu lratura/nō res-
quirit' vltra plenā grossamq̄ fidē seu cre-
dulitatem. quāz tales simplices tenent de
deo et de sua potentia sapiētia. z bonita-
te. de suis mandatis z misterijs generalib'
bus. de nostra redemptōne. de paradiso/
ac de inferno. **E**t non est exale. posse ad-
quirere sapiētiā huiusmodi de qua dicit
Testatur enim **G**uilmelm' doctor eximi-
us q̄ inter omnia dei opera. nullum plus
notificat z agnoscere facit deū suamq̄ bo-
nitatem/ q̄ ista delectatio que cum spiri-
tualī placentiā recipit in anima. cum ipse
deus eam secreter visitat/postq̄ se p'ofun-
de humiliauerit/ ante eius maiestare. Et
si ita est. immo qz ita est. patet q̄ simplex z
illiterata p'sona meli' cognoscit deū/amā-
do eum z in anima sua eius opa recolēdo
sicut dictū est/q̄s facere potest q̄ntūcunq̄
literatus z p'hs p opa exteriora z p ratiōes
naturaliter acceptas. **I**n dñs nr ih's x'ps
p'ri suo grās agit/qz abscondit hec alta my-
steria a sapiētib' z prudētib' h' mūdiz z re-
uelauit ea puul'. **E**xēpla etiā supra posita

de infirmitatibus z mellis natura hec de-
clarant manifeste.

Capitulum IX.

Continuatio seu epilog^{us} dictoꝝ sub bre-
uitate.

Postq^{ue} m^odi et r^oez assignauⁱ, quā
ob causam modo gallice cōscribe-
rem simplicib^{us} personis. scz vobis forori-
bus meis z dilectis p̄ genealogiā carnalē
et si deo placet plus p̄ spūalem affinitatē?
Nūc intendo descendere ad prosequēdū
quod cōcepi. demonstrando vobis aliq^ui
terz modo grosso iteryite contēplatiue il-
lius q̄ ad vos p̄tinere p̄t. que pducere vos
poterit sufficēter ad verā sapiam z vestrā
salutē. Quia (vt august. testat) plures sim-
plices absq^{ue} scientia opati sunt salutē eoz
habēdo fidē spem z caritatē. alij autē euz
sua sapiētia dimersi sunt in pfundū īfer-
ni. Dimittam^{us} igit̄ tales sapiētes sed āna
re sicut dicit Bern^{ardus} z nos tota simplicita-
te queramus saluari.

Capitulum Decimū.

Amor dei principium est vite contēplati-
ue z finis.

Redit^{us} in^{it}iū vite contēplatiue
debet eē dei dilectio: hoc est. q^{uod} ei^{us}
amore dimittat^{ur} vita mundana / omnesq^{ue}
cure terrenez occupatōes. se totū tradēdo
ipsi deo. Secus autē faciēs / seipm deci-
pit. z sepe nō puenit ad finē laudabilem
nisi se emendauerit. sicut sunt q̄ se tradūt
religioni vel studio / extra mundū. nō pro
dei amore. sed ppter pigritiā. et fice mūdi
laborez subterfugiētes. vel propter hēre vñ
viuere. aut propter vanitatē z supbiā cupi-
entes reputari magni clerici aut deuote p
sonē. vel etiā ppter curiositatē. scz solū pro
pter scire quēadmodū plures fecerūt phī
Finis etiā vite contēplatiue debet esse
amor dei. hoc est q^{uod} p̄ eius dilectōe z amo-
re / nitat^{ur} de bono in melius pficere et q^{uod} ve-
lit se abstrahere ab omī alio ope z occupa-
tione. Et quod dico q^{uod} debeat se abstrahē-
re ex toto ab alijs occupatōibus: hoc in-
telligo de terrenis p̄cipalr z de tali q̄ no-
tabiliter impediret suam cōtemplatōem.
Scio enim q^{uod} modica z tpata occupatio
aliq^ui necessaria est z valde pficua / ad vitā
contēplatiuā. ad pigritiā aut etiā malā
tristitiā depellendā. Predicta ap̄lus affir-

mat inq^uens. Plenitudo. i. finis legis scilz
diuine est charitas siue dilectio. Et idō in
lege dei que dicta est sapia vel theologia /
iste excellētor appellari d^{icitur} magister. q̄ pl^{us}
amat deū. Iste etiā h^{ab}et vitā pfectiorē statū
q̄ nobiliozē. q̄ meli^{us} diligit z plus. Et
quia vita contēplatiua conueniētor ē de-
se ad bñ amandū deū. sicut scolavel studi-
um vbi meli^{us} ista ars scz dilectōis adq^uir-
ideor vita ista pl^{us} laudat z approbat in sa-
cra scriptura. z a sanctis doctorib^{us} z p̄ici-
paliter p̄ verū deū amoris iesum xpm. qui
istā dedit sententiā q^{uod} maria meliozē p̄re ele-
gerit. Et que est ista ps: Certe q̄ illa sede-
bat ad pedes iesu z audiebat v̄ba illi^{us} z au-
diendo. de suo amore inflāmabat. Ve-
rū est tñ q̄ aliq^us p̄t interdū in vita sua acti-
ua plus deū amare q̄ ali^{us} facit in vita sua
contēplatiua. z talis est magis pfectus. q̄
uis sit in statu min^{or} pfectō q̄ contēplati-
ua. Et etiā talis vita actiua pfector erit vt
hec q̄uis de se sit in statu min^{or} pfectō / q̄
contēplatio. Ex quo vlt^{er} p̄z illos de-
cipi putātes vite contēplatiue finē esse so-
lum scire vl^{ter} adq^uere nouas veritates. imo
poti^{us} finis principal^{is} eius est deū diligere
z degustare q̄ bon^{us} z suavis sit ipse. Quā-
uis iste sapor seu gust^{us} vel attract^{us}. aut spi-
rituale illō sentimētū / p̄t dici fore vn^o mo-
dus p̄gnoscedi qz amor ipse p̄gnitō est sic
aug. testat. Que cognitō tal^{is} est z ita secreta
q^{uod} a nemine nisi eā hñt p̄cipit. qz p̄verba
aut doctrinā explicari z demonstrari nō p̄t
alteri. quēadmodū dici solet de infirmitate
valida q^{uod} dolore hui^{us} infirmitatis nullus
tam bene sentit sicut qui ista p̄mit.

Capitulum XI.

Quō amor mūdan^{us} seu mūdi p̄rio ē remo-
ti^{us} iⁿchoarez scire ar^{tis} (uēd^{us} /
Cōtē bñ amandū deū p̄ vitā p̄replati-
uā. p̄rio z p̄cipalr toto conamie
laborare d^{icitur} ad remouendū amorē fatuū z
contrariū. quē appello vocabulo generali
amorē mundanū. Amor enim mūdan^{us}
n^{ost}r^{us} iste est vt glutinū quoddā alas aime
spiruales impediēs. ne se in altūz poterit
subleuare. Est etiam sicut calx seu cemē-
tum tenax z forte pedes anime retinēs. ne
libere valeat pertrāsire. Rursus compa-
tur iste amor catene similit^{er} tenens z alli-
gans animā ipsi corpi / vt ab eo non se po-
terit elongare. in similitudine ynius vsi

vel simee/cōtinue severtētis et girātis seu circumventis columnā aut pilare cui alligata est. vltra transire nō potētis. **S**tem est sicut truncus quidā alligat⁹ simee. per quē inimic⁹. aiā ipam affixā tener semper. phibēs fugā et lon giorē. quatin⁹ erit am citi⁹ aliqñ fugientē reapprehendat

Similā in super cōpedib⁹ quib⁹ aues rapaces alligate pedib⁹ deferūtur. Et sic pariformiter de plurib⁹ figuris qb⁹ cōparat

Hic amor est regina illa pessima. q̄ cōstituit fundavit babilon civitatē cōfusiōnis inimici infernalis in creatura hūana. Fecit enī amare senetiūm vsq⁹ ad cōtempnūz nihilipēsionē dei oīpotentis.

Est itē terra mala sterilis et maledicta nō pducēs fructū q̄ntulūcūq⁹ bonū. **E**st et cadaver phibēs corū reuerti in arcā hoc est aiāz i hospiciū celestis paradisi. **P**ostremo gerit typū fatue mulieris intantū garrientis zylulātis z tā horribilez strepitum excitātis per suas fantasias q̄s inducit i domū ipi⁹ aie sine cessatōe/ q̄ ipa aiā cogitur exire propriū domiciliū et spiritu sanct⁹ qui esse deberet ver⁹ hospes nō potest inibi habitare/ sed inde abscedit.

Capitulum .XII.

Qualis sit pena dimittēdi amorē mūdi. **E**t quo amor mūdi seu mundan⁹ talis est sicut predixim⁹. z q̄ amor bon⁹ illuc peruenire nō valet vbi iste habitat. **O**portet se ergo inde expeditre z remoueret ipm totalr rumpe. ei⁹ z ciuitatē pfundere. atq⁹ ab hospicio suo expellere. **S**ed heu hoc facere est multo difficili⁹ q̄s plures credūt. **E**t q̄lis pena sit. isti meli⁹ picipiant/ q̄ seipos a tali studēt alienare/ q̄s ceteri q̄ de hoc nullū computū faciunt nec ad hoc nitunt⁹.

Sicut enim aūcula q̄ cōstricta z capta sit cōpedib⁹ nō p̄cipit. z cū supsidet glutino. nō sentit se annectā q̄ usq⁹ recedere voluerit z inde volare. **S**ic z in pposito inde accidit plāc⁹ z tristitia/ istis q̄ nouiter ad dei amorē cōuertunt⁹. **S**entiūt enī ipsi dolorēz penā/ ml⁹ top⁹ q̄ antea. **H**oc etiāz facit diabol⁹ qz inimicus salutis tūc tales magis nitit retrahere. quē admodū cattus solet muri facere. cū nimis ab ipso se voluerit elōgare. **A**ut etiā sicut in dex aliq̄s captiuis suis a captiuitate sua fugitiuis. **T**ūc ei clientes suos mittit ad reducendū tales/ antea au

tē nō mittebat eos ad requirendos. **I**ō sic necessariū est/ qz verus deus amoris saluator noster iesus xps attrahat ad se aiāz illam quā eē voluerit suā amicā z sponsam. instruendo eā in arte verere dilectōis z boni amoris. **A**tractōem at istā facit ipse/ varijs modis. **D**odo p inspiratōem z secretas monitōes cordis interi⁹. sine alio medio. **A**liqñ p mediū angeli. **S**epe at mediāntib⁹ alijs hoib⁹ tradētib⁹ doctrias z bonas instructōes. **I**nterdū p magna bñficiā z dona diuersa. **Q**ñq⁹ etiā p aduersitatē z tribulatōem. siue sit ab extra. infirmitate. paup⁹rate. aut ex alijs guerris. siue ab intra tentationibus varijs.

Capitulum .XIII. .z.

Quomodo aliq̄s amorē mundi possit deserere/ per exempla.

Sancta aiā in canticis sentiēs in se grauitatem z durū iugū seu graue on⁹ terreni amoris. cupiēs appropinqre deo sponso suo z amico/ deprecā⁹ in hec verba **T**rahe me p⁹ te. currem⁹ siml⁹ in odore vnguetoz tuoz. i. tue dulcedis. **E**t pari mō de⁹ oīpotens facit suis famul⁹ Ipse ei eis immittit q̄ndā dulcedinē. aut odorē. aut saporē internū/ vel gaudiū qd⁹ dam sobriū/ vnā claritatē/ pacē/ dilatātōz mētis/ gustū/ aut etiā sonum sine sonō. **E**t breuit loquēdo/ est qdā attract⁹ z opatō z qdā motiū. qd⁹ fari nō pōt nec verbo explicari/ s⁹ sentiē bñ. **E**t tūc ipa aiā deuota expedit se de ligamie z nexu hmōi amoris mūdani. nec est tūc aliqd h⁹ mundi qd⁹ eā retardare poterit. nō diuitie. nō carnales delitie. nec cibi aut pot⁹ delectatō. nec lud⁹ nec ioc⁹ aliq̄s. **I**n mūdani hoīes pleni amore fatuo. multū mirant⁹ z torū in derisu z subsannatōz puertūt. z fatua putāt oīa facta hmōi aie a deo sic attracte. **R**ō qz vidēt ipaz/ spnere z derelinqre q̄ ipi amāt z bona valde eē iudicāt. **S**i rei veritate ipsi ignorāt quō sit aie tali. z qd⁹ itra se sentiat. **V**idē⁹ maifeste qz si int centū canes hñt quoz venatici/ q̄ sentiūt ceruū quē ip si nō videbāt nec etiā alij canes. **I**stā istī q tuoz venatici canes sentiētes odorē cerui post ipm currēt/ eius vestigia insequētes. nec ipos refuare nec retrahere poterit ipe dimentū aliqd obstans. nec sepes. nec ruybus. nec riuus. nō lapis. nec etiam cibus in itinere obiectus. **A**lij autem canes nō

percipientes cerui odorē / p vestigia eius aut q̄ nō sunt venatici sed ignobiles z craf si / corrodentes forte cadaver aliq̄ / tales nō insequuntur ceruū nisi forte ad modicū spacij. et hoc ideo quia alios vident currētes quatuor. ideo currūt z ipsi. Sed citi⁹ cessabūt. tanq̄ seēt stupefacti de alijs q̄ tuoz quare se in vanū currēdo vexarēt. nō ei sentiūt q̄d isti / ipsi autē p̄tinne ad cadauera corrodēda sunt intēti. **C**omparetis nunc habētes bonū dei odorē de bonitate. de glā celi / istis q̄ tuoz canib⁹ venaticis. Alios autē mundanos nihil de dei bonitatez gloria celestiz ceteris sentiētes alijs.

Capitulum XIII.

Legere vel audire scōrūz vitas / multum prodest ad contemplatōem.

Sed etiā amorē istū mundanū / de pellūt z remouere habēt ab hoīe / sacra scripturarū scōrūz exempla. lecta deuote audita z sedule recogitata. De quo tradere exēpla / nō est necessariū: sunt enī sine numero / q̄ tidieq̄ experimur in psonis se tradētibus ad vitā meliorē / salutēq̄ suaz diligēter p̄fantibus. **A**ccidit sepe q̄ tristis frigidus aut certe tentatōnibus vexatus aliq̄s / accedit ad sermonē. aut ad alicuius libri lectōem / z subito nec trāsibit hora q̄ int̄ verba que inibi audierit leget aut respiciet / ipse consequitur leticiā quandā z sc̄m calorē z a suis tentatōib⁹ liberatū se sentiet. **E**t cognosco q̄ repiens se induratus corde ad hūdā deuotōz si applicauerit alicui salubri doctrina aut vite alicui⁹ sc̄ti v̄l sc̄te / satis facili⁹ sentiet internā dulcedinē / z citius q̄ si niteret ad istā hūdā sine medio tali. s. q̄ simplr se daret ad cogitandū de dei bonitate. **N**ec mir⁹ s̄m q̄ bñs gre⁹ go. de hoc adducit exēplū. **E**xperiētia docet / qz solis rotāt̄ ei⁹ p̄fectā claritatē intueri nō possum⁹ / s̄z ip̄m videm⁹ in mōtib⁹ in quib⁹ resplendet. simili mō percipim⁹ dei claritatē z e⁹ dignitatē in sc̄tis suis ybi mirabilis relucet. **V**alēt etiā z opant̄ ad obtinendā deuotōez istam / scōrūz merita q̄z dicta recitātur z deuote recipiūtur. cū q̄b⁹ tali mō quodā mō loq̄mur. eoz scripta p̄ legētes. **S**ic ergo p̄z q̄ p̄ficiū sit scōrūz dictaz verba legere attēte vel audire. **P**osito etiā q̄ ex tali lectōe nihil retineat nisi p̄ tali hora. **N**on enī frustra z incōgrue dñs noster verba sua cibū appellauit anie. **A**n

nō est mirādū fame spiritali deperire tales qui se a studio sacre scripture elongāt. existentes macri z in deuotōne sua sicci.

Capitulum XV.

De angelorū suffragijs. Et de generib⁹ aliquozū hominū prospera z aduersa hñtū

Consequēter nisi nobis sanctorū angelozū adesset frequēs auxiliū. quis sufficeret euincere aut euadere fraudes laq̄osq̄ inimici. **L**erte null⁹. **I**dcirco angelo nobis i custodē deputato / honorē magnū ac reuerentiā semp̄ impendere debem⁹. **I**z etiā in locis sim⁹ positi secretis z priuatis. nihil inhoneste p̄p̄trātes quo ei⁹ p̄ntiā offendere possemus.

Sūt hoīes quidā nature tā laudabil⁹ pleni gratitudinez recognitōe acceptozū a deo q̄ in p̄speris eidē fideliter famulāz meli⁹ q̄ i aduersitatib⁹. z tales ipse nutrit sepius in p̄speritatib⁹. hñtq̄ paradysum in hoc mundo z in futuro. **R**atio. qz ex toto corde p̄fecto. nō cessant laudare deum et grās agere de collatis bñficijs. **E**t ip̄s videtur z in veritate sic est / q̄ q̄ntulūcunq̄ donū licet modicū z exiguū ab eo acceptū. sit carissime z valde gratant̄ accipiēdū. nō p̄pter donū s̄z p̄pter eū a q̄ venit. s. tale donū **R**ectē sic fili⁹ bon⁹ in terra aliena positus multū gaudet cū recipit q̄secunq̄ locale a suo p̄re trāsmissum z care tenet. **E**t si a ca⁹ su accidit / deū remouere bñficia sua a tali b⁹ de quib⁹ locut⁹ sum. statim permittēs eis aduenire aduersitates. ip̄s sibi hoc gratā ter accipiūt tanq̄ a deo veniēs. z isto mō / sicut in p̄speris z sic de corde dulci oī tempore deū benedicūt z laudāt. **D**e quozum numero fuit bñs iob fm̄ suā historiam z plures alij. **S**ed z sunt alij alteri⁹ animi z conditōnis / pl⁹ indurati z quodā mō nature asinine. q̄ stimulari volūt z tles meli⁹ accelerāt ad deū p̄ tribulatōes z aduersitates. q̄s ad se trahit de oī potēs sic m̄ puerū separātū ab ea. **O**rdiat ei⁹ per aliq̄s v̄l le dat puerz sic clamās matrē ad eā reuertē z lacrimās. **Q**uē i vlnas suas suscipit adhortās ne se decetero ab ea elōget. adijciens qz alibi nō nisi mala sustiebit. **E**t i veritate loquendo nimis pauci reperiūtur / q̄ sic viuacit̄ z fundit̄ ex toto corde certissimē recurrūt ad deum z ad eius auxiliū in vera et bona humilitate. quemadmodū dū in aduersitate faciunt cum se senserint

perceptores habere reuerentiam... Capitulum XVI... p̄ q̄ de ius m dies m rebelle niū. y mal. g. le cetero Qui ei reperiē seducere tem alru

desolatos. nescientes ubi habere recursum nisi ad deum: et hoc specialiter quando non sentiunt dolorem illa hora. qui sit omnino impedimentum intellectus. quoniam potest converti ad cogitandum deum et seipsum. Et ideo convenienter dicit quidam sanctus vni diuiti grauato infirmitate. ipsum deprecanti. quatinus deum pro ipso exoraret sanitatem impetrando. Quando inquit iste sanctus deuotus habetis amplior et melior estis. an in infirmitate an extra. Cui respondenti quod in infirmitate dicit sanctus. Et ego oro deum ut vos in tali statu conseruet in quo melior estis. Et licet aliquis optet tribulationem transire et cessare ab eo propter dolorem quem sentit ad penam sicut dicit apostolus. ipsa tamen generat et apporstat fructum valde placibilem. Videmus in pueris scholaribus qualem profectum reportant per suasuapulationes et correctiones. quibus ad horam eis hoc sit durum. Et breuiter loquendo non est aliquid quod sic viuaciter eradicat amorem istum mundanum a terra anime. quem admodum tribulatio bene patienter recepta et tempata existens. Et quod plene est ab isto amore perfecte non potest quis sequi sine tribulatione ab extra adueniente. vel accepta pro voluntaria penitentia et carnalitate mortificatione nisi miraculose aliter factum fuerit et per dei donum speciale.

Capitulum XVI

Incapit de scala contemplationis dei. cuius tres sunt gradus scilicet humilis penitentia locus secretus et silentium. fortis perseverantia sicut beatus Bernardus super cantica tractat.

Ad pertingendum ad fructum vite contemplationis et eius altitudinem. necessesse est scala vitae sic ascendere. primum palatium tres in se gradus continet. quos notare possumus penitentiam humilem. locum secretum et silentium. et forte perseverantiam. Inter istos autem gradus tres principales. plures sunt medii sed minus principales. per quos fit ascensus de alto in altum. et de virtute in virtute. quousque pervenit ad summitatem arboris seu montis contemplationis. Humilis autem penitentia hec incipit. locus quietus et secretus cum silentio mediat. fortis perseverantia finit terminatque. Et antequam ad horum trium profectum descendam. per me imaginatio meliori intellectu et comprehensione aliquibus vitarum naturalibus et intelligibilibus similitudinibus. ad ostendendum quid nos oporteat facere postquam ad dei

amorem perfecte veniamus. Non enim sine medio de imperfecto ad perfectum transire valemus. nec subito quod est repente fit summum et in virtutibus perfectis. sed acquiritur ipsa in similitudine operationis naturalis. que procedit ab imperfecto ad perfectum. Ignis enim ut videmus per fumum incipit. post hoc est flamma cum fumo. deinde ignis purus et clarus et lucidus in carbone. Sicut granum in terra seminatum primo putrescit secundo germinat. postea se leuat extra terram crescitque usque ad maturitatem. Et planta transplantanda in terra sterili existens primo eradicabitur. secundo replantabitur et erit tanquam mortua. postea viridescit et in altum succrescit. Sicut modo est videre in aliis naturalibus per totum. Pariformiter volens vivere in vita contemplativa. in suo initio non potest habere perfectum. quin potius oportet eum primo emitte fumum displicentie de vita sua preterita et eum flere amare et seipsum turbare sine magna consolatione. postea veniet flamma amoris cum fumo tali. postremo amor purus sine fumo. In statu primo mortificabitur vita carnalis preterita. in secundo germinabit aliter extra terram. in tertio fructus erit perfectus. Sicut modo in similitudine plante eradicabitur talis de terra mala et sterili vite mundane. quod fiet cum pena magna et labore. postea replantabitur ubi ad bucces viter sustinebit gravitates. ultimate vero erit radicata fortiter et perfecta. afferentque fructum multum. Tres status istos convenienter quidam assignavit dicens quod in primo alius quis languet amore. in secundo nutritur. in tertio autem vivit amore. sicut patebit manifestius in sequentibus.

Capitulum XVII

Quod dicitur incipit a labore vite active vita compositum gradus pertinet ad contemplationem. primum gradus incipientium et imperfectorum est humilis confessio. penitentia mediante qua quis se a amore mundano cum desiderijs pravis mortificat sicut mortuus illicitos et consuetudines malas. hec carne castigat et domat ne rebellet anime. si ei sit subiecta. quod facit per ieiunium. vigiliam et abstinentiam. afflictiones. lacrimas. gemitus et suspiria crebra. ac etiam per corporalem exercitacionem seu laborem secundum statum suum. Qui ei ante penitentiam aut sine labore humiliter repete velle vitam perfectam prelativam hinc seduceret. et comparet volenti vno saltu. modo tem altum conscendere. Ideo dicit beatus

Capitulum XIX

In quo consistit pfectio vite contemplatiue p similitudine amoris mundani.

Q Ongruū est aliquāter declarare in quo consistat pfectio vite contemplatiue. anteq̄ ad vltima progrediar. Quamuis enim antea dixerim amorē dei finē esse huius vite. sic possz dici (vt mihi videt) q̄ ipse finis sit et esse debet omnium opationū qz p dei amore debet fieri et ordinari quicqd̄ facimus. Propter ḡ istā cāz dicitur sū conditiōnes quas dā vite cōtemplatiue. Verū nō sufficienter nec quasi istas bene nouerim. sed de talibz loquor sicut cecus de coloribz recitando q̄ sancti in suis tradiderunt scripturis. et hoc modicū qd̄ sentire potui p lōgū tempus et experientia; ac diligentia; et cū dei auxilio. reliquū committendo posterioribus et in hac materia expertioribus. Et ad facilius apprehendendū ad quales dei amorē pfectio vite contemplatiue pueniat. volo ostendere per eius contrarium scz mundanum amorem. Illam enim multo melius cognoscim; familiariorqz nobis existit q̄ diuinus. Respiciamus itaqz quid opetur talis amor mundanus in homine / profū; de in tali capto. sicuti amor argenti amor honoris vel dignitatis aut male carnalitaris. Certum est q̄ in tali / homo primo languet ppter desiderium id habendi qd̄ soluz amat sic fatue. Postea taliter stabilis suam mentem / totum cor et intellectus in isto. q̄ nihil aliud valet cogitare q̄ id qd̄ amat. in tantū q̄ sui obliuiscitur. p̄ditqz omnem pudorem. nec est quicqz ipm valens retinere aut prohibere. non labor. nō veratio. non piculuz. nec mora nec amicoz cōsiliū. nec timor dei vel suoz iudicioz. Siue talis dormiat / de amato somniat. siue vigilet. de nulla re alia curat audire vel loqui vel auscultare. taliter q̄ p̄dit omnē rationē. effici turqz tanqz fatuus aut ebrius vel furibundus. Nihil enim est q̄ talem hominē retardare possz aut impedire a tali amore vel q̄ recusare et euitare; facere homo talis / vt soluz ad hoc pertingeret ad qd̄ ipm amor talis mundanus sic inflamat et vulnerat. Obluiscitur etiam omne bonū presentis et p̄ter vite future. intantum vt si interdū eidem a casu loquitur quis de paradiso. in ferno / aut morte. videtur sibi hoc somniuz

vel vt fabula. Hec etiā / quamuis modicū intra se retinet aut recipit spūales hmoi cogitationem. amor mundanus cito eam in de expellit qui inibi predominatur.

Capitulum XX

Qualis sit amor dei quem contemplatiu; debet habere.

A D exemplum statim datum / cōsideremus pari modo q̄ amor dei si esset talis in aliquo q̄ faceret ipsuz ex toto seu omnino cōtemnere mūdum et eius obliuisci sicut mūdus amor facit obliuisci deum. et q̄ essz ita fortis ac ardens sicqz radicans in cor / de eius / q̄ nec possz nec sciret voluntarie et sua sponte seu libere / alibi cogitare. nec timere p̄ceptū seu nō curaret vituperia aut increpationes psecutionū. nec etiā de ipsa morte metuit ppter istum amorem dei scz et q̄ omnia visa et audita huius mūdi ad memoriam duceret. et videretur sibi tanqz sōnium et quedam fabula et p̄ nihilo reputaret respectu dei et glorie sue. Et breuiter iudicio mundi haberetur vt stultus et ebrius ideo q̄ ea tam modicuz que huius mundi sūt curaret. et adhuc minus q̄ alijs de deo cura ē. vel paradiso scz qui in amore mūdi sunt absorpti quodāmodo. Tunc dico q̄ iste esset pfectus dei amor ad quē tendere debet aliquis p vitam contemplatiuam. Et in statu talis amoris iam dicti / alius quis diceretur mortuus et crucifixus mundo. ppter hoc q̄ nihil sit eū retinere valens; et viueret deo. essetqz huius seculi vanitatis dormiens et eternis bonis iuigilans; habereqz sensus suos omnes sui corpis tanqz clausos dormientes et obstructos ad omne qd̄ fit per homines huius mundi. sed a pertos gaudijs sanctorū et sanctarū. Et hoc est qd̄ doctores facti dicūt figuratū. vt cū moyses deo loqui voluisset nubem obscuram idem intrauit. representans volentē habere dei amorē introire oportere nubē obscuram. que eū obliuisci faciat nec videre nec p̄cipere ad mūdū istum p̄tinentia. Et quō pōt acquiri amor iste hoc intēdo consequenter aliquo modo demonstrare. qz hic ē finis vite p̄tēplatiue. et q̄ illic p̄ uenerit / iste iam ascendit ad montē vbi cū discipulis suis tribz xps se transfigurauit. Ille loquitur deo in signa moysi qm̄ legez ipsaz recepit. Ille raptus est in spiritu vel

Da

potius supra suū spm̄ ille habet cōuersati
onem suam in celis. ipse uiuit amore. ipse fe
liciter ardet delectabiliter et placide sine fu
mi obscuritate. **S** heu heu q̄ paucis ista
gratia aduenit ad modicū tempus durat
q̄ diu quis degit in hoc exilio.

♦ **Capitulum XXI.** ♦

De secundo gradu contemplationis et diu
ro p̄fectu inibi existente.

Modo ad secundū et tertium gradus
p̄uenientes ad istā que dicta est cōte
m̄plationē/accedamus. **P**ost
q̄ p̄sona deuota in uita actiua
uſitata fuerit. et corpus suum p̄ p̄niam bu
milē in seruitutē sp̄s redegerit/ad minus
saltē in maxima p̄te/si nō ex toto. ac amor
mundanus eides displicuerit. licet eaz val
de uexauerit. talis p̄sona tunc erit tanq̄
languida. **N**ō em̄ uult recipere p̄placēt
as seu delectationes et p̄solationes quas ha
bere possz ip̄ius m̄di. nihilominus tamē
ad huc non habet sp̄uales placētias seu de
lectationes quas desiderat. **E**t ita sustinet
feroces insultus sepius duros et graues cau
santes sibi penā mirabilē ad uincendū. et
modicum vel nihil recipit consolationis.

Ibi certe est fumus obscurus. multum
offendēs sine igne. **H**ec ē eradicatio plāte
alibi plātade ubi adest gradis uolētia. hec
ē occasio mortificationis grani semiatū. hoc
est dicere de recessu uite prime ac carnalis.
ad pueniendū ad sp̄ualem. **H**eu q̄ aspera
uia hec ē ad trāseundū et deuincendū. quaz
multi incipiunt. s̄ cito uicti/ad p̄suetudin
es suas pristinas reuertunt. **A**lij autē sepe
cadunt. sepeq̄ seip̄os releuāt. sepe fugiunt
et sepe reuertunt. sepe desperāt puenire pos
se quo tendūt. et sepe spem reassumūt. **S**ep
pedicūt sufficit nobis ut alij uiuere sine h
q̄ ad altiora tendamus et sepe resumentes
sibi cor propriā desidiā et tepiditatē redar
guūt et ita in seip̄is durum faciūt cōflictu
grandēq̄ diuisionē. **D**e quo? **L**erte uolū
tatis carnalis/cōtra sp̄ualem/amoris mun
dani cōtra diuinū. **S**ed amor dei adhuc
est valde modicus et debilis. mūdanus ho
fortis et potens. repugnatq̄ fortiter ne ni
dū suū seu hospiciū qd̄ habuit ab infantia
in homine perdat. **E**t q̄ plus molestat. ipse
amor mūdi/ oculis cernitur corporis/ et sē
titur dulcis esse ad retinendū. amaros uero
ad pdendū. **A**mor autē dei ecōtra nō uidet

et sentit durus ad adq̄rendū et dulcis ad di
mittendū. **E**cce certe durū diuortium seu p̄u
tio. s̄ in dei noie nil tam durū qd̄ p̄mptā et
bona uoluntate q̄s nō posset exuperare et
vincere p̄ diligentem labore et spem bonā
in futuro melius habendi. fm̄ sponſiones
affirmatōesq̄/ q̄s tam recipit ex sacris scri
pturis q̄ p̄sitos q̄ hoc pedagogium seu uia
istā p̄currerūt expti omnino et p̄bati in ma
lo de hinc in bono. q̄bus merito fidem no
straz firmiter tradere debemus.

♦ **Capitulum XXII.** ♦

In quali statu est cōtemplatiuus in secun
do gradu cōtemplationis.

Post hoc duellū et hunc languor
rem/incipit quis ualescere me
liusq̄ habere. **N**on em̄ tam gra
uiter et difficulter porrat carere
amore mundano q̄ anteā. q̄z q̄ adhuc nō
recipiat magnā placentiā seu cōsolationes
et delectationē in amore diuino ad quē ten
dit. **H**abet autē se tanq̄ inter duos status
non omnino nec ex toto mortuus mundo
nec etiā totaliter uiuēs deo. **E**t ibi in statu
tali/pōt dici mori amore. **N**ō em̄ sentit ut
antea/dolores salutaris sue infirmitatis/
q̄s senserat mortificando uitā suā carnalē.
Sed etiam adhuc nō est uiuificata seu re
suscitata/ad recipiendū p̄solationē amoris
sp̄ualis. **E**t in tali statu/pōt ascēdere in se
cūdo gradu scale contemplationis/ quē ap
pello locū secretū et silentiū. q̄uis em̄ anteā
poterat quis locū q̄rere secretū et solitariū
ad exorandū deū/ et de sua cogitare salute
nō tamē erat secretū se illic totaliter tradere
frequētius p̄p̄t causas sup̄ius assignatas.
Sed hic pōt se audacius exponere ad sol
manendū et niri ad adq̄rendū uite contempla
tiue p̄fectionē. se figendo in amore diuino
taliter q̄ sui obliuiscat ac alioz p̄uertendo
oīno et ex toto anime sue uultū spiritalē ad
spiritalia et auertendo eundē a materialibus
nisi quantū tales p̄sint ad amandū et adit
uāt ad p̄gnoscedū spiritalia. **E**t q̄ in isto sta
tu uideat/ uiuaciterq̄ sentiat h̄ qd̄ sapiens
ec̄s̄ diē. **V**anitas vanitatum et oīa uanitas.
et q̄ nihil sit in quo se reponat nec des
lectationē accipiat aut p̄solationē. nisi in
ultimo et optimo suo bono. in fine suo res
cto et felicitate q̄ est deus/ se in illo continuo
moueat anheletq̄ ad deū tanq̄ languida in
cendio amoris q̄usq̄ eū teneat. ad quē sic

Conte
... lapia em̄ loci in p
... tera a locus de r
... in alia. uolue
... uent.
♦ **XXII.**
... silentiū et solitudinē
... illius diuinitatē et p̄
... uantē bonū qd̄ illy
... libi secretū. uide
... quod carū in silētiū. **D**e
... sacri silentiū ha
... magis q̄ ab extra
... et thobauōe sua
... q̄ gita
... ei impedit
... occidit
... homo sci
... cogit
... grauit
... quē
... uiuam
... et
... uat
... uī
... uoc
... imi
... q̄
... q̄
... h̄
... uolū
... dē
... g
... b
... ar
... p
... ta
... g
... l
... do
... do
... ri
... pl
... m
... dā
... ce
... p
... al
... cō
... re q̄

tendit. quoadmodū lapis extra locū suū p
priū exiēs tendit sup terrā. q̄ locus eī ex
quo grauis ē. et ignis rēdit in altū. vtpote
leue sursum quousq; ibi puenerit.

Capitulū XXIII.

De duob; modis silentij et solitudinis.

Sicutū statū diuersitate et p̄di
tionū et varietate hoim/ p̄t q̄libz
repire locū sibi secretū. vt inibi
in pace quiescat et in silētio. **Ue**
ruz tñ est q̄ principale secretū et silentiū ha
beri debz ad intra in aīa magis q̄ ab extra.
hoc ē q̄ aīa excludat a se et habitatoe sua
oēm curā humanā mūdā. oēm q; cogita
tiōez vanā vel nociuā. et q̄cūq; eā impedire
p̄nt ad illuc pueniēdū quo tendit. **Accidit**
enī q̄ aliq; sepe corpe sol^o sit ab homib; se/
gregat^o. nihilomin^o tñ p̄ fantasias. cogita
tiones et melācolias patit et suffert grauissi
mā onerosamq; societate in semetip̄o. que
fantasmata/generat sibi varios tumult^o et
magnas collocutōes seu garrulatōes corā
sui intellect^o oculis adducētes mō vnū p̄
reliquū. inducētes eū nūc ad coq̄nā. nunc
ad for^o adducētes ei inde delectatōes imū/
das carnales. mōstrātes sibi/ mō choreas/
pulcritudines/cātilenas et hmōi vanitates.
trahēdo ad malū et peccatū. **Quēadmodū cō**
fiteat beatus hieronym^o de seip̄o humiliter q̄
cū erat absq; societate q̄libet in deserto/p̄
bestiaz siluestriū et scorpionū/erat nihilom
in sepe cogitatōne se in choreis et in so
cietate domina^z rome. **Fāta** sic etiā tales/
faciēt aīaz solā existētē/ irasci et litigare ad
alterū absentē tanq; p̄ns sit et iniuriari/ po
stea ip̄a p̄putabit argētū et mercabit. p̄por
tās thesaurū validū. interdū ibi transuada
bit mare p̄ suas optatōes et desideria. **Nūc**
puolabit terrā. mō erit in magnis dignita
tib; **Et sic breuiter de solib; fantasmatib;**
et fatuitatib; sine numero. **Alia** v̄o talis ibi
nō est in secreto nec in solitudine/ q̄uis sola
sit ab extra. **Nec** certe aīa deuota/ p̄templa
tioni vacās/ sola est. qz nūq; min^o sola ē ni
si qñ ip̄a sola ē. **Sed** istaz solitudinū dua
rū absentia inter se multuz differt. **Alia** enī
denota p̄replatiua nō est sola. qz existit in
societate optima vni et delectabili. sc̄. cū deo
et sanctis ei/ p̄ sancta desideria. deuotas san
ctasq; cogitatōnes. **Alia** aut v̄tī societate
valde damnosa. vel saltem ei nihil pficiua.
aīa sc̄z ita inutiliter mēte vagabūda.

Capitulū XXIII.

De materiali secreto.

Utrum est tñ/ q̄ ad hñdū secretum
ac silentiū ab intra in aīa p̄dest
q̄rere secretū et silentiū ad extra.
saltē mediocrit. si nō ex toto. **Et**
marie istis pficiū est/ q̄ nōdū vsūm habēt
nec sciūt seip̄os retrahere intra semetip̄os
cū ab extra societati sunt p̄iuncti. qd̄ p̄fectio
nis est et fortissimū. nec adq̄ritale/ nisi per
longā bonāq; p̄suetudinē. **Aliq̄b; dele**
ctabilior est loc^o secret^o nemoris aut deserti
Alijs aut sufficiūt secreta cāporū. **Alijs**
eccliaz. aut certe suaz domoz. talit inibi
se collocātes ne videat alios nec ab alijs ip̄i
videant. aut qz nō est ibi aliq; alter hō. vel
sic se p̄tinēt et ordināt ad moduz heremite.
Un arseu^o eccliam ingressus. retro pilare
vni vbi neminē videret. nec videret a q̄q;
solit^o erat se locare. **Aliq̄b; son^o q̄ntulūcū**
q; etiā modic^o siue homis siue auicule siue
cātus aut etiā locutōis. p̄stat impedimētū
sue p̄replatiōis. **Alijs** q̄busdā cāt^o ecclie
sepi^o nō modicū p̄stat auxiliū cogitādi ad
ea q̄ cupiūt. q̄re ip̄m libēter audiūt. **Talit**
beatus aug. de seip̄o cōfiteat quō audiēdo mo
dulationē psalmoz aut hymnoz ecclie in
sue cōuersionis initio lachrymis rigabat
et cordi suo veritas infundebat et ei multū
bñ fuerat p̄ tñc. **Et** p̄pter diuersitate talē
generalis regula ad sciēdū q̄s loc^o ad secre
tū q̄rendū aptior esset/ dari nō p̄t. sc̄z q̄rat
hunc q̄libz fm gr̄az a deo sibi traditā. et eti
am fm statū ei cōuenientē in q̄ fuerit. quez
p̄t p̄tinuare. aut in q̄ seip̄m poterit exerci
tare/ sine nota erga alios q̄b; p̄iuit vel sin
gularitans vane glie aut etiā ipocrisis. **Do**
terit ei esse aliq; de statu tali aut in vita ta
li/ q̄ ecclia sepi^o visitare nō habebit. vel a
tali nimis distabit. **Breuiter** ergo loq̄n
do. ad hñdū leui^o. assuecēdum est in p̄pria
domo/ aut in sua camera si talis sola habe
ri poterit. aut alicubi intra eā. **Et** ad h̄ con
sequendū/ multū faciet cōsuetudo ei aut cō
placētia et delectatio ibidem recepta. **Flou**
mulierculā/ cā infirmitatis coactā se in q̄/
dā camera p̄ tps nō breue cōtinere. qd̄az vi
ce mihi loquēs. **Nescio** qd̄ faciā (in q̄) cuz
pdidero hāc camerulā; nō est enī mihi loc^o
ali^o ad cogitāduz deū. et ad meip̄am/ ita bñ
cōueniēs sicut iste. **Nec** optet sp̄ attende
re q̄ habeat talis secreta solitudo aut etiaz
Ala. 2.

secretus loc⁹ determinat⁹, sed vbi cūq; fuerit siue in cāpis siue in villis/ siue in balneo (quē admodū tradidit chrysolst) ibi solum se hō pōt recolligere ⁊ a mūdo subtrahere. Et pdest sepe diuersitas ⁊ loci mutatio ad delectatōez ⁊ recreatōez quam aliq; sic pōt accipere. **N**octurnū aut temp⁹ ad hoc cōueniētius est. qz quiet⁹ ⁊ magis pacificuz absq; tētationib; vane glorie mūdi.

Capitulum. xxv.

Quomodo corpus contemplatiui debet ordinari ⁊ de impedimētis adueniētib;.

Docet doctor quidā eximi⁹ guilhelmus/ olim pisciē. ep̄s qz cor poris debita ordinatio/ multuz prodest ad firmā cogitatōez alii cui⁹ rei hūda. Et qlibet corp⁹ suū in tali situtē dispositōe/ quā sibi magis nouerit delectabilē ⁊ expedientē. siue hoc sit geniculādo. siue stādo. siue sedēdo. inclinādo appodiādo. siue etiā iacēdo. Et est hoc intelligēdū cū quis sol⁹ extiterit. poterit enī tūc sine singularitate id agere. In ecclia enī optet se alijs ⁊ formare. **S**ubdit enī snialit qz ei videt mod⁹ iste bon⁹ esse ⁊ pficius. qz se q; rectū teneat supra brachiū sinistrū inclinādo. **T**redo dñi hoc ipm experientia accepisse

Scio ⁊ aliū/ cui nulla dispositio ⁊ cor poris ordinatio/ mai⁹ pstat auxiliū. sicut sedendo inclinat⁹ supra dorsuz ⁊ qsi iaceat/ vultū versum tenēs ad celū aut terrā. **A**li quib; placet ire ⁊ redire. qd interdū pōt esse proficiū p recreatōe aliquātula. **S**ed p̄tinue ⁊ sepe hoc agere/ puto q̄eti alieno modicū fore impedimētū. q̄ tñ q̄es sup oia debet inq̄ri ad p̄tingēdū ad hoc de q̄ nra ē lo cutio. **N**ec frustra dicit aresto. anima sedendo ⁊ quiescēdo sapiēs efficit. **S**ed ex q̄ aliqui/ spūs hnt ita leues ⁊ mobiles/ ac ita ad mūdia opa inclinatos/ qz eis eēt paruus infern⁹/ esse sine societate/ vel se in loco vno fixos ⁊ tinere q̄uis etiā bñ ad modicū temp⁹. **I**deo hmoi/ modicū vel nihil pficiunt ad vitā ⁊ replatiuā. imo ip̄is est meli⁹ eā dimittere ⁊ se tradere actiue. nisi tales cōditiones p violentiā ⁊ s̄uetudinis possent q̄nq; deuincere. **N**ihil est enī qd p labores ⁊ diligentia nō possit supari. **S**ūt ⁊ aliq̄ qui statim tētāt blasphemijs ⁊ alijs vicijs ita horribilit qz vix sustinere valēt. exinde incidētes interdū in frenesim. aut extra bonam fidē. efficiuntq; etiā melācolici tristes

et iracūdi. oiaq; ip̄is dispicāt. **A**gnoscutq; tales p experientia qz eis sit multo meli⁹ esse in societate ⁊ labore exteriori. qz tunc talia nō cogitāt q̄ eos sic turbare possent. **E**t isti silr nō valēt ad ⁊ replatōez nisi ex grā sp̄ali. vel saltē ip̄a est eis durissima ⁊ piculosisima. **S**ūt itē aliq̄ aut p naturā vel grāz aut p ista ambo simul/ amātes solitudinē. sollicitiq; de sua salute. desiderātes agnoscere deū ac sp̄alia ista ad amare. **N**on habēt etiam nimis fortes vehemētēq; carnales motus q̄s vincere nō valēt. **I**sti habiles sunt ad tradēdū se vite ⁊ replatiuē. ⁊ sp̄ali ter hñtes cor dulce ac tenērū ad deuorōem flexibile. **D**ifficile est enī cor duz ad bonū p̄tingere qd male habebit in nouissimo. **E**t accidit p̄tingere aliquē paulatim ascēdendo ad actiua vita vsq; ad gradū sumuz ⁊ replatiuē. q̄ tñ postea reuertet. descēdetq; ad actiua. **Q**d ⁊ p̄tingere pōt in casib; duob; bñs. vel p negligētiā ⁊ fictionē. aut certe p abūdantiā virtutis. tali mō qz p suo libitū vtatur vna vita sine alteri⁹ impedimentoz. **V**el fm suū officij. **E**t statū talem bñe de cet platos. sic qz sint vite ⁊ replatiue ita p̄fecti ⁊ in tali radicati qz descēdere possint ad actiua. nō tamē deserēdo oino ⁊ replatiuā. **Q**uē admodū angeli ad nostrā custodiam deputati hic inferi⁹ ⁊ replatiū semp vident⁹ res faciē dei patris qui in celis est.

Capitulum. xxvi.

Disputatio quomō vita ⁊ replatiua pro sit in primo sibi p̄.

Propter tria mortua/ seu rōnes tres inter alias. quidā mirant qz aliquis se tradit vite ⁊ replatiue. **P**rima. qz ⁊ replatiui/ nō nisi sibi p̄is proficiūt. **S**ecda qz videt eis qz ⁊ replatiui nimis velint inq̄rere ⁊ sapere atq; nimis alte volare. **T**ertia est. cū multi sint decepti ex inde ⁊ effecti fatui ⁊ melācolici. **A**d q̄s rōnes tres (si saltē rōes dicēde sunt) breuiter ⁊ manifeste rñ debō. sancti enī doctores de materia tali abūdanti⁹ subtilius p̄fundi⁹ qz loquūtur. **A**d primā rāde respōdeo qz aliq; vite ⁊ replatiue/ sibi p̄is pficit/ multo plus atq; diuini⁹. placetq; ampli⁹ deo/ qz p vitā actiua. qd satis est. **N**ihil est enī post deū/ a me plus diligēdū qz egomet. et plus etiā qz totū residū mūdi. ideo p̄diligēdū est mihi placere deo. istāq; vitā accēptare qz sibi a ceptioz fieri possuz ⁊ poti⁹ qz

Demonie

habere modicum meriti. vel forte ut alium lu-
 crificaret eum saluando. mei autem detrimentum
 paterer me detrahendo. Et est huiusmodi intelligen-
 dum ceteris paribus. et quod aliquis tam libere
 possit vixisse una vita sicut et altera. Quod di-
 co propter publicos officiales et platos. et ha-
 bentes alias dignitates ipsos obligantes vi-
 te actiue intendere. quemadmodum sunt etiam
 mulieres maritate pueros habentes et fami-
 liam gubernantes aut obligati suis seruire
 parentibus. Si enim huiusmodi personae se tradere vel-
 lent contemplationi ipsi se detraherent propter obli-
 gationem qua ligati sunt ad alios proficiendum
 essetque una mala tentatio et piculosa vni ta-
 li videretur est quod sibi delectabilius esset spem in-
 tendere contemplationi. negligendo aut postpo-
 nendo huiusmodi quod facere tenerent. Et esset propter hoc
 damnosus et noceret subditis et reipublice
 De tali esset bene querendum et sabbatum contempla-
 tionis sue deridendum. Sed aliter est de non ob-
 ligato ad seruandum alijs propter officium quod habet
 vel non neglecto quod facere alijs tenet.

Capitulum XXVII

De profectu quem contemplatiui alijs afferunt.

Quoniam ostendo quod persona
 contemplatiua multum etiam prodest al-
 teri. Primo quod datur exemplum
 bone vite. predicatur factum et ope-
 reum deum super omnia diligendum. et quod reliqua omnia sunt
 vanitas nec curanda. Et hec non est modica
 doctrina. imo de tanto proleuat quanto opa-
 tus probant esse sine fictione quam verba.
 Et contemplatiui per deuotas suas orationes
 omnibus alijs profunt. Et accidit sepe quod pro-
 pter eorum merita deus faciat quibusdam medi-
 antibus mundanis licet etiam mali sint tales
 quoddam marimum bonum. puta pacem alicui
 regni vel consimile. quod nihil possum sine gra-
 tia dei speciali. quam cito boni contemplatiui
 impetrant a deo quam actiui. Et sunt ipsi tan-
 quam oculi corporis illuminantes et dirigentes
 omnes operationes factas per membra cetera. Et si
 oculi non laborant sicut manus et pedes non di-
 cere oportet pro tanto quod in nullis seruiant nisi
 ipsismet. Tales enim contemplatiui ordinati
 sunt ad referendum deo et dirigendum omnium
 aliorum opera non ita in spiritualibus illumina-
 torum seu subleuatorum quod ipsi scirent aut
 possent semper omne quod faciunt ad de-
 um ordinare tanquam in finem. Non dico
 quod in casu necessitatis persona non debeat
 dimittere suam contemplationem ad succur-

rendum alterius necessitati. Sed qui pos-
 sit utramque vitam tenere in simul perfecte hic
 esset melior. quemadmodum teneo beatum gre-
 gorium ac sanctum Bernardum et ceteros fecisse. Et
 qui bene propter deum qualis excellentia sit
 anime et bonorum spiritualium erga corpus et
 bona temporalia hic clare cognosceret quod
 plus prodest toti ecclesie oratio deuota vni-
 us contemplatiui quam faciunt centum et centum
 vitam actiuam ducentes. ad succurrendum
 aliorum necessitatibus corporalibus. Et mul-
 to plus profunt quam se in mundo occupantes
 non ut alijs subueniant. sed pro suo proprio
 modo laborantes et sepe in damnum alijs.

Ergo dico quod si aliquis spiritus sancti in-
 stinctu senserit se inclinatum et comotum ad
 vitam contemplatiuam sectandam et hoc agno-
 uerit. talis sine vituperio vite actiue pote-
 rit abrenunciare. imo faciet hoc cum laude
 magna premiisque non modicis inde acci-
 piendis. Nisi forte per contrarium aliquis a
 suo prelato obligaret obedire ad publicum
 officium exercendum. vel etiam in casu vlti-
 me aut urgentis necessitatis sicut dictum est
 Argentem autem necessitatem uoco quando
 verisimiliter aliqui perire possent nisi per
 talem eis subueniretur.

Capitulum XXVIII

De non est supbia tendere ad vitam con-
 templatiuam ut quidam putabant ostendit
 per exemplum.

Non est dicendum quantum ad secundam
 rationem autem dictam quod tendens ad fi-
 nem contemplationis quem superius decla-
 rauimus. hoc est ad amandum deum summe ex toto
 corde quod talis tendat nimis in altum. aut presu-
 ptuose agat. imo aliquis aptus ad hoc faciendum
 et gratias tale a deo consecutus deficeret et minus
 bene ageret (ut videtur) si dei dono non uteretur.
 Et specialiter ecclesiastici et religiosi. quorum vita
 ad hoc ordinata est. oino sedare debent ad
 vitam hanc ponere quam ad aliam. Sicut et clerici. pro-
 cipue quod theologorum. aut certe eorum scia non iam
 eis auxiliabitur inde inflabunt. efficiuntque
 vani vacui et supbi. Et propter se exemplum ad
 oculum. Erit in regis curia. fuitor quidam co-
 que ne cui rex tale dabit gratias ut potest facere eum
 de volens suum camerarium. quod iudicat ipsum ad
 hoc sufficere et sic placet sibi. Nulli dubium
 quod si predicatus famulus hoc refutat causa sue pigri-
 cie aut propter fictionem cordis aut in gluniez
 seu gulositate dicens se malle permanere

cōtinue in cōdina i officio scz sordido prio
ri. ipe vtiqz erit criminabilis z rep̄hēbilis.
Silt̄ qui pōt famulari deo in statu excellē
ti/erit dānabilis si se occupare sp̄ voluerit
in minoribz. nec excusabit̄ humilitatē sed
imputabit̄ cordis sui fictioni aut tepiditatē
ti. Nec dico qñ deficiūt z errāt. qui in cō
templatōe sua/nimis volūt inq̄rere. Sū
me enī talibz necessaria humilitas est: que
custos est z nutrit̄ ipsius caritatis.

Capitulum. XXIX.

De excellētia p̄tēplatiui/sup actiuos.

Quantū ad rōnez tertiā/scz q̄ alī
qui tales p̄tēplatiui sunt dece/
pti effectiqz fatui z melancolici.
Rūdeo q̄ in actiua vita silt̄ plu
res sunt decepti. qz nō vtunt̄ discretōe req̄/
sita ad bene terminādū inceptū opus. Nec
etiā omnibz est data gr̄a talis viuēdi scz in
cōtemplatiua vita. p̄pter causas certas aī
signatas. sicut dicit ap̄ls. Quilibet hz do/
nū p̄p̄riū a deo. vñ quidē sic. alter vero sic
et iterū. Si in corpe vno oīa mēbra essent
oculū. vbi essent manū zc. Tertiū est q̄ mū
dani/p̄tēplatiuos leuiter iudicāt fatuos
esse atqz melācolicos. Nō enī faciūt quō z
ipsi. p̄tēplatiūqz oīa que isti mūdant carissi
ma tenēt. sed nō vidēt magnas p̄solatōes
et sancta opa/spūalesqz diuitias/qz adipi
scunt̄ p̄tēplatiui mūdū refutādo. z a se pro
cul expellēdo oēm auariciā. supbiā. omnē
iram z inuidiā. insup z vanitatē. que mun/
danis sine mora p̄stant nō modicā veratō
nē. Et viuūt p̄tēplatiui in magna requiez
pace p̄scie. qd̄ est bonū tale q̄ aliud ei p̄pa
ri neq̄t. locoqz occupationū mūdāna z su/
per terā in angustissimo loco z re modica
ipsi p̄tēplatiui occupant̄ in maiori z am
pliori loco ac negocio q̄ sit totū mūdū. hoc
est in deo. Quid p̄ hec velim dicere norūt
qui sunt expti. Tertiū est q̄ vita rōnalis
creature/versat̄ plus in opatōe intellect̄ et
rōnalis/qz alibi. hoc est in meditationibz
rōnabilibz z in volūtaria dilectōe. Et ideo
veraciter z quasi soli totales/viuere dicun
tur. qui in p̄tēplatione nutriunt̄ cibo tali
atqz potu. z nō illi q̄ suas animas ac vitā/
nō plus leuāt ad celestia qz bestie. ipe ei co/
medūt z bibūt. ipe letant̄ z gaudent. rident
atqz leuitatibz insunt̄. ipsi sua corpa verāt
sicqz suo modo faciūt vt bestie. Scz for/
te obijciunt qz auxiliant̄ alios per labores

suos. Ita etiā faciūt equi z asini. z interdū
ampli. Quāqz hoc ip̄m laudabile est. ei q̄
nescit z nō potest ampli. z qui implet hoc
fideliter ad bonū finē z int̄tione. scz ad s̄
uiendū deo/ z subueniēduz alteri. Fate/
or q̄ p̄tēplatiui in factis mūdānis non
sunt ita sapiētes z prudētes. quē ad moduz
actiuū. Ratio. qz suū ingeniū z intentionē/
in talibz nō ponūt. vñ de accidit eos iudica
ri simplices z insipientes. qz eis modica
de isto sit cura. ad hoc enim sunt vocati vt
ap̄ls inq̄r z ad hoc nitunt̄ toto conamie. s.
reputari fatui/ vt sapiētes effici possint.

Capitulum. XXX.

De necessitate gr̄e dei/ipsi p̄tēplatiuo.

Ruertor igit̄ ad priora scz ad q̄
dū scdm/ scale p̄tēplatiōis quē
dixi locuz secretū z silentiū. Des
clarauī aliquatit̄ de secreto du/
plici z sic de silentio. vno scz extra aiām. et
alio intra eā. Ipa vero p̄tēplatiō tendit
ad hñdū nō extrinsecū sed intrinsecū scz ses
cretū atqz silentiū. Ad qd̄ p̄sequēdū p̄dest q̄
rere etiā ad extra (sicut dictū est sup̄ za) solū
rudinē z silentiū. Dicit ergo beatus bern̄. q̄
sp̄sus aīe iesus xps/ verecūd̄ est amicus.
nec libēter sp̄saz suā accedit/ multitudine
p̄nte. q̄rit aut̄ esse sol. Oportet igit̄ aiām a
se oīno expellere oēs occupatōes interi⁹ et
exteri⁹. vt scz solūmō intrēdat ad recipiēdū
sp̄suz suū. Ex quo enī de ip̄e simplex est z
vñ inq̄ri vult in cordis simplicitate z vñi
tate. Cor aut̄ tale simplex nō est z vnuz qd̄
in tot ptes diuisuz ē p̄ curas mūdāles ma
las z vanas. Sed heu in q̄ntā miseriā per
peccatū redacta est nobilis ip̄a aiā. q̄ in sta
tu prime innocētie/ ex toto z oīno ordiata
fuerat ad cogitādū de deo suo creatore. atqz
cōsiderare spūalia sine aliquo impedi
mento z difficultate. qd̄ ip̄a/mō/ p̄ tantā penaz
difficultatēqz/ grauatā onere sue corruptō
nis pōt opari qd̄ est mirabile. qd̄ noscunt
optime qui ad hoc nitunt̄. De meus
quid ē nūc qd̄ ip̄az aiām in altum releuare
possit. ponere in vñitatē. reducere ad sim
plicitatē. eāqz expedire de mari isto p̄cellos
fo tumultuoso atqz fluctuātī/ p̄ curas ab
qz numero. p̄ phāstias varias imaginatō
nesqz sine mora abūde scaturitēs. Lerte
hoc facere principaliter nihil valet/ nisi p̄s
tus tue gratie. z huius maris magni z spa
ciosi motus mitigare quod intra nos est

Zu falcitas egenū pstratū de puluere va-
narū cogitationū. z pauperē erigis a sterco
re inordinatarū delectationū. collocās eos
in altū vt sedeāt cū principibz. hoc ē cū an-
gelis atqz sanctis. z vt eoz cōuersatio in ce-
lis sit. Donū autē istud grē. veracit tribuit
solis inquiringibz ipm diligenter atqz ar-
denter z ad hoc se disponētibz.

Capitulū. xxxi.

Qualiter aia pteplatiua/dicitur eleuari su-
pra corpus. z efficitur simplex z vnica.

Nec intelligendū est / aiam cor-
pus deserere fm substantiā cuz
in pteplatione raptā fuerit / sal-
tem de cursu cōmuni. sed p tunc
esse dicit / vbi fuerit cor suū atqz amor suus
sicut augu. dicit q aia veri est vbi amat qz
vbi ipa animat. hoc est qz vbi vitā prestat
corpi. Et ideo dico. q talis eleuatio aie de
uote extra mūdūz ac sup ista corpalia vsqz
ad semetipam / aut vsqz ad angelos. vel cer-
te vsqz ad creatorē suū altius fieri non pōt
fit p forte sanctāqz meditationē vel arden-
tem amorem. Tali mō q talis meditatio
aut iste amor virtute sit tā potēs / vt ipaz fa-
ciat obliuisci vel cessare ab oibz opationi-
bus alijs z fantasijs. sicut esset in sopore p
fecto aut somno. vel salte si nō ex toto tales
cessant opationes / ipe tñ nō pnt corrūpere
exinguere aut superare meditationem vel
amorem ardentē supradictū. ppter vigorosā
ei potētā. Oportet etiā q aia / totaliter in
tali meditōe sit occupata z amore. ad hu-
iusmodiqz sit oīno intēta. nec de quacūqz
re alia sit ei cura. nec ad alia respiciat. nisi
forte talia ptereūdo nō tñ ibidē pedē figen-
do. sed q in talibz nō arrestet sine morā fa-
ciat. Et hoc fieri posse / experientia qtidia-
na in minoribz hoc manifestat. Affirmat
qz idē arefco. inqens. Accidit interdū ali-
quē sup re aliqua tam fortiter meditari. q
nec apertis oculis intuebit hoc qd ipm pre-
riet seu qd ante eū vadit. Sepeqz in socie-
tate cū qua sociabit / plura dicent z coram
ipō exercebūt seu fient / de quibz nec aliqd
sciet. sed in sua forti meditōe pseuerabit
ac si dormiret. Unde qnqz de tali puerbiū
istud cōmune solet adduci et dici. Iste ad
suos meditat amores. Tale similit mo-
dum raptus / pcepit sepe studētes ipi. ali-
quid subtilitatis cōpilare molientes. Di-
ctores suo modo facere cōsueuerūt sic ego

teneo. alijs opifices subtiliū. positi i ima-
ginationibz fortibz. Recitaturqz de pho q
dam noie archimenes excellenti geome-
tro. qui imaginaliter deliberauit facere in-
genia subtilia ad bellandū z defendēdas i-
uadēdasqz ciuitates. Unde accidit ciuita-
tem quā inhabitabat dicit phs / ab inimicis
debellari. princeps autē exercitū pcepit
ne antedictus phs occideret. Sed a casu
quidaz eundē suas figuras prabentē fm
scientiā geometrie repperit. que siuitqz ab
eo quo noie appellaret. Ipe vero tā fixe sua-
rum figurarū formationibz intētus exiit
vt quid sibi iste interrogās diceret penit
ignozaret. nisi q insinuabat eidē q se non
impediret nihil aliud respōdens. vnde id
circovitā pdidit. Ecce qz fortis huius erat
meditatio. vt ob eius vigorositatē / ciuita-
tis sue expugnationē nō pceperet. atqz nec
quidē inimicū agnouit ipm occidentem.
Alius item phs neades dicitur ad mēsam
positus sepe cōmedere oblitus est. oportet
batqz ne fame periret / famulā suāz ad cibū
pcepiendū ei manū cōducere. De quo va-
lerius hoc recitās / dicit ipm solum anima
vixisse. corpe autē circūdatūz fuisse tanqz re-
extranea z inutili. Dicta exempla addu-
cta sunt ad oīdendū / q aia imaginatōnes
atqz curas nō pficias a se pōt depellere. vt
subleuari possit z ad sanctiora cōueniēti-
ra qz cōscendere. atqz se taliter ad vnitatem
simplicitatēqz deducere. meditādo solūmō
qliter ad suū creatorē poterit pringere. qui
ei est locus finis atqz amor. qzuis illud fa-
cere fortius sit atqz difficilius. qz in dictis
exemplis ostensum est. Et hoc de tanto qn-
to cogitationibz vti oportet spiritualiori-
bus. habereqz meditationes magis extra-
neas atqz subleuatas.

Capitulū. xxxii.

Memoriam facit libri de contemplatiōe
Richardī de sancto victore.

Richard de sancto victore / quē-
dā edidit librū / qnqz ptes cōtine-
tem. vbi multū subtilit atqz fm
profundā sciāz / tractat materiā
istā. scz de pteplatiōe. diuidēs ipam ptepla-
tionē in spēs sex seu modos. Quoz modo-
rū duo i imaginatōe sūt positi. duo in rōne
itē duo in intelligentia. Scdm h pfar do-
ctor ponit tres modos celoꝝ intra animā.
et iuxta hoc q ipsa anima cogitando seu
Ba 4.

meditatio seipam vertit diuersimode. scilicet aut meditatio corpalia q̄ sensib; p̄cipiū tur exteriorib; aut ad seipam cogitando, aut angelos et eorū statū, aut certe ipam deitatem. **E**t p̄sertim dicit **Rich.** in q̄nta prelibri memorati tradit quō contemplatio formatur seu diuersificat modis tribus. Aliquū p̄ hoc q̄ ipa aīa dilatat interdū amplius et quāq; plus eleuat suū intellectū et quāq; per hoc q̄ ipa habet ipm̄ scz̄ intellectū sic alie; natū seu oblitū. **D**eclaratq; p̄ quē modū istud fiat et qualiter quāq; hoc accidit, adducens auctoritates atq; exempla scripturarū et naturarū. q̄ hoc fiat p̄ admirationem vehementē aut p̄ magnā deuotionē, vel certe per delectationē nō modicā spūale atq; cōsolationē. **S**ed q̄ mee intencōnis est loqui nō subtiliter sed rude et breuiter, idcirco postpono vobis declarare noiati doctoris doctrinā, quasi nimis subtilē, nisi forte in certis punctis subsequentiū et hoc mō capaciozi atq; vobis familiariori.

S. Capitu. XXXIII.

De tertio gradu cōtemplationis et similitudines quedam naturales.

Nunc restat de gradu tertio scilicet cōtemplationis differere, quē fortem fore baptisani p̄seuerantiaz. **T**riadorio enī gratie diuine p̄seuerantia fortis ponit atq; collocat in altitudinē p̄fecte cōtemplationis, ordinatq; hōiem in statu p̄fecto in quo pōt̄ dici viuere amore. **T**ūc enī recipit diuinas cōsolatōes amoris, nō sentiendo tribulatōnes carnis aut mūdi. **D**e nulla enī re alia ei extūc cura est nisi deū amare, de ipō meditari atq; loqui, et p̄ ei amore fugit fatuas delectatōnes hōmūdi, atq; eiusdē mūdi aduersitates cum gaudio suscipit. **E**t ideo nō est qd̄ ei possit obesse seu nocere. **N**on p̄spiras, istā ei subterfugit aut certe ipam humillime suffert in magna gr̄atiactōe. **T**erz nō aduersitas hanc enī ardēter desiderat, sicut mediante qua deo adducit, et qua ipa deuota aīa purgat et edocet, p̄ quā q̄z sponso suo ac amico iesu xpō similit̄ qui plen⁹ fuerat tribulationib; **R**ecipit itē aduersitatē quē ad modū signū certū q̄ de oīpotēs spōs ei eā diligit et q̄ dignat̄ sic se visitare et castigare. **E**t i statu isto/aīa deuota ardet dulciter suauiter atq; pure/igne spūali succensa, recte vt carbo clarus et rotus ignifus et sine fumo et

sine crepitatione aut sine tumultu. **I**bi est aīa totaliter radicata in terra optima multum fructū afferēs. **I**bi est destructa amoris mundani ciuitas et diuini amoris ciuitas cōstructa. **S**ed tū nō est q̄ q̄diu hac mortali vita viuūt/sine dono ac priuilegio gr̄e sp̄alis aliquis in tali p̄fectōis statu sp̄ possit p̄manere sine sui mutatōe, q̄n̄ pōt̄ dico vsq; ad mortē de statu in statu variatōnē sepe et mutatōnē fieri. **S**ed qui iam ad talē statū p̄fectōis puenit, talis diutius in eo p̄manet et sepi⁹ q̄ alij immorat. **E**t si ipm̄ quāq; excidere p̄tingit et labi ex eo, cit⁹ releuat in aliquē de duob; p̄mis statib;. **P**rimus status p̄p̄t̄ ueniēt̄ h̄yemī, in qua viget quasi semp̄ frīg⁹ et obscuritas. **S**cōs silat̄ t̄pi vernali, in q̄ p̄pter mutatōnē grādē, mō viget calor post frīg⁹, mō obscuritas et post t̄p̄antiaz aeris, mō sol lucet, post nube tect⁹ occultat, mō pluit, post ē se; renū. **T**ertius stat⁹ equat̄ estati calide, in q̄ quasi p̄tinue seruor est solis atq; aeris claritas, licet interdū veniāt pluuie et obscuritates, fortioresq; oriant̄ tempestates atq; horribiliores mutatōnes, q̄ in qualicūq; t̄pe alio. **E**t tali mō p̄fecti cōtemplatiui/suffert p̄ t̄pe t̄tationes grauiores alijs, et hoc aut p̄pter ipoz p̄batōnē et purgationē vt in humilitate p̄seruent, vel certe interdum ad eoz p̄ditionē s̄m̄ occultū dei iudicium erigēt eoz supbia et iniquitatē, exēplo lucif̄ feri creati in tāta pulcritudine sapiētiaz cōtemplatōe tam sublimi. **P**otest itē alie; prim⁹ status/silari diei p̄ime hore i mane qua claritas tenebris adhuc inuoluta cert⁹ nit atq; mltū obscure icipit apparere. **S**ecūd⁹ hore tertie diei. **T**ert⁹ vero clare meridie. **E**t sic de multis alijs figuris similibus et exemplis.

Capitu. XXXIII.

Fortis p̄seuerantia necessaria est cōtemplatiuis.

Qui absq; p̄seuerantia forti/summitatē et altitudinē montis cōtemplatōis/putat se obrinere/aut p̄fectū h̄re calorē amoris diuini, talis uenienter assimilat̄ ascēdētī mōtē excellsum/postea sp̄ descēdētī priusq; p̄tingat in sūmū, et hoc q̄z repperit q̄ndā difficultatē aut impedimētū. **V**el p̄p̄t̄ volēt̄ ignē accēdere vel succēdere in lignis viridib; aut putridis, q̄ cū nō statim accēdit, aut cū primo nō

Contem
...modici flama; habet
...quasi dicitur
...spargit bonode
...mōtē
...p̄p̄t̄
...grati
...pluuie
...t̄p̄
...h̄yemī
...frīg⁹
...obscuritas
...silat̄
...t̄pi
...vernali
...p̄pter
...mutatōnē
...grādē
...mō
...viget
...calor
...post
...frīg⁹
...mō
...obscuritas
...et
...post
...t̄p̄
...antiaz
...aeris
...mō
...sol
...lucet
...post
...nube
...tect⁹
...occultat
...mō
...pluit
...post
...ē
...se;
...renū
...Tertius
...stat⁹
...equat̄
...estati
...calide
...in
...q̄
...quasi
...p̄tinue
...seruor
...est
...solis
...atq;
...aeris
...claritas
...licet
...interdū
...veniāt
...pluuie
...et
...obscuritates
...fortioresq;
...oriant̄
...tempestates
...atq;
...horribiliores
...mutatōnes
...q̄
...in
...qualicūq;
...t̄pe
...alio
...Et
...tali
...mō
...p̄fecti
...cōtemplatiui
...suffert
...p̄
...t̄pe
...t̄tationes
...grauiores
...alijs
...et
...hoc
...aut
...p̄pter
...ipoz
...p̄batōnē
...et
...purgationē
...vt
...in
...humilitate
...p̄seruent
...vel
...certe
...interdum
...ad
...eoz
...p̄ditionē
...s̄m̄
...occultū
...dei
...iudicium
...erigēt
...eoz
...supbia
...et
...iniquitatē
...exēplo
...lucif̄
...feri
...creati
...in
...tāta
...pulcritudine
...sapiētiaz
...cō
...templatōe
...tam
...sublimi
...Potest
...itē
...alie;
...prim⁹
...status
...silari
...diei
...p̄ime
...hore
...i
...mane
...qua
...claritas
...tenebris
...adhuc
...inuoluta
...cert⁹
...nit
...atq;
...mltū
...obscure
...icipit
...apparere
...Se
...cūd⁹
...hore
...tertie
...diei
...Tert⁹
...vero
...clare
...meridie
...Et
...sic
...de
...multis
...alijs
...figuris
...similibus
...et
...exemplis

pcipit nisi sumū vel modicā ffāmaz faciliē
 extinguibile/ quasi cōmor' recedit destruit
 aut p totā domū p̄icit/ spargēdo hinc inde
 struē lignoz. **E**t merito p̄pat' p̄fatus n̄
 potēti pacifice maturitatē grani sui semi
 nati/ expectare: aut q' sua plātula inserta ē/
 re radices bene figat. p̄pter moraz aut peri
 culū v' difficultatē quā p̄cipit talis. **R**ur
 sus gerit typū simee/ cupienti nucē viridē
 degustare: sentiens autē corticis amaritudi
 nem/ ad nuclei dulcedinē non p̄ducit. sta
 tim eam a se proicit nō p̄senerans. **P**o
 stre mo assilatur pigro militi/ qui ante ciui
 tatis obselle captione p̄fectā/ tedio affect'
 inde discedit. **V**ideris igit' q' taliter fa
 ciendo aliquis nō p̄tingit ad apicē mōtis
 nec ignē habere poterit neq' blandū. Item
 nec arborē. neq' nuclei gustū. nec etiā ciui
 tatē obtinere. referēdo ista p̄ictis iā dictis
 Sic similiter nō potest puenire aliq's ad
 p̄fectionē cōtemplationis. sine forti perse
 uerantia.

Capitulū. xxxv.

Impedimēta plura/ ne quis montē cōtem
 plationis vsq' ad sumū ascendere valeat.

Temus adhuc modicū in vno
 supradictoz exemploz cōfide
 rantes factū volētis ad finē mō
 tis alti atq' pendētis cōscēdere.

Iste cōtinue ascendit n̄ redescēdēdo i basso
 Dō si eū pausare p̄tingat. nō incipit pro
 gressum suū a pede montis dicti sed a loco
 vbi moueri desijt. **P**ari mō cupiens possi
 dere cōtemplatōis p̄fectionē nō debet quie
 scere aut seipm̄ arrestare. q' pausare est re
 descēdere. nō p̄gredi retrocedere inferi' est.
Nec debet etiāz semp̄ reincipere a basso. sed
 vnderecessit' z vbi dimisit. **E**t p̄pter istū
 p̄seuerantie absentia. tam pauci repiuntur
 qui ad p̄fectam p̄tingunt cōtemplationem.

Quā cito enī quidā modum ascendētes sen
 tiunt penā aliquā z laborē/ credūt ipi pau
 sare. sicq' retrocedūt inferius. **S**unt au
 tem alij nō habētes ordinē. z modum ascē
 dendi nō custodiūt. statim enī volunt sali
 re vsq' in altū. non incipiēdo a basso p me
 dium ituri. **B**assum autē seu inferi' huius
 montis/ p̄sideratio est suoz peccatoz atq'
 defectuz. **S**ed repiunt alij collis suis
 imposta habētes grādia onera nec hec ipa
 abijciūt. z nihilomin' sic se putāt ascensu
 ros oīno. **Q**n' autē istud ē occupatio mūda

na z fortis cogitatio inibi posita seu fixa q'
 aiām aggrauat mirabiliter/ faciēs eā sp̄ ad se
 reuerti z relabi si qñ leuauerit se. **R**ursus
 quidā p̄t' mīmas volitātes corā se muscas
 totū dimittūt. z ire desinūt vel redescēdūt
Dulce iste/ sunt volātes cogitatōnes. q' b'
 aia in suo p̄gressu neq'q' debet arrestari seu
 impediri sed vlteri' p̄cedere. fugādo istas
 a se/ manu sancte indignatōnis. **R**epiunt
 etiā alij tales muscas insequētes. ad modū
 pueroz p' papilionēs currētū. **E**t sūt
 quidā q' latratu canū infernaliū statim ter
 rent. hoc ē q̄scito sentiūt tētationē aliquāz
 turpē totū dimittūt. vel certe se cū tali occu
 pāt. nitunt'q' talē expellere z oēs hmōi ten
 tāōes z cogitatōes. qd̄ sepe fieri nō potest
 sed bene p̄nt p̄teriri scz eas nō curādo/ exē
 plo pegrini q' ad quēlibet latratū canū nō
 sistit pedē. cū sibi in via talis occurrit latra
 tus. sed cōcito gressu/ tanq' nō curādo iter
 cōtinuat z sic silent. **D**e quāto enī pl' p̄siste
 ret ad se defendēdū vel ad eos p̄p̄scēdum.
 tāto ampli' latrarēt z iter suū talit' p̄deret.
Aliq' autē nō extendūt sp̄ manū dexteraz
 huic q' eos in altū debet subleuare. imo rei
 trahūt appodiātes p̄fidētesq' in multitu
 dine diuitiaz suaz z sue fortitudis. ideoq'
 nō mirū si hmōi cito labunt'. **P**ropter hoc
 debet hō sp̄ extrēdere manū suā ad auxiliūz
 diuine grē/ diffidēdo oīno de p̄pria sua po
 tētia. nō p̄sumēdo se posse illuc puenire q'
 tēdit p seipm̄. **I**tez sunt alij q' putāt sta
 tim eē se in sumo. cū tñ adhuc sint bñ i bas
 so. iō ascendere dissimulat' z dimittūt z sic di
 mittēdo retrocedūt inferi'. **A**liq' p̄cedūt
 vsq' ad altū. sed statim efficiunt' vane gliosi
 seu gaudiosi. **V**idēt ipis op' suū multū be
 ne pegisse z suā dietā bene fecisse. **N**ec po
 nūt diligētia ad ibi scz in alto demorādūz
Ergo tales p̄cipitant' seu statim decidūt. non
 ascendētes ita velocit' supi' sicut vellēt vna
 alia vice. **V**el forte eis de' nūq' auxiliabit'
 ad illic ascendēdū. exigēte h' supbia eoz et
 ingratitudine z abusu cōgnitōis habite qd̄
 est horribile z cā nunq' p̄sumēdi imo sp̄ se
 tenēdi in p̄funda hūilitate. cū scz p̄cipit q'
 hō q' deo fuerat tam p̄xim' atq' familiaris
 in collocatōe sua z sic auicula q' p̄struxisset
 nidum sibi intra celū postea deijceret vsq'
 ad infernū sine reuocatōe aut reuersione
Dehinc sunt aliqui qui cuz viderint se
 modicū altius ceteris in monte isto. alios
 asp̄nātur z derident inferius existentes.

qui iuste derelinquuntur a deo vt labantur quatenus cadentes agnoscant quod modicum a se metipsum possint. Alii autem qui istum morem non nisi propter curiositatem ascendere volunt. et vt dicere possint etiam suum ibidem. aut certe vt secreta excellentia inquirant. aut propter solam placentiam seu delectationem. aut propter loci eminentis amenitatem. non autem vt deo melius placeant. primi quod ei seruiant. honesti amplius et magis meritorie. Et isti cito amittunt dei auxiliium atque eius gratiam aut certe reperiunt se deceptos nimis dure turpiter atque miserabiliter. Putant enim se esse in more dei cum sint in more diaboli. Postremo est alii quos inuenire nimis quod ratio dicat seu ius sit festinat. nitentes pro se sui ductorem et fortius quod vult idem. quod magna est fatuitas. Beata dei est ductor iste. sicut dictum est. Qui ergo non potest aut dignatur expectare spacium temporis pro motu gratie istius et auxiliij iure eam perdit. et alia vice ipsam per libitum suo tam cito non reperit. Sicut e regione etiam est cum istis qui ad istam gratiam sequenda non sunt pati cum ab ea vocantur et monentur ad ascendendum imo refutant aut alibi vadunt aut certe verbo vel facto dicunt gratie vt adhuc modicum ipsos expectet et sic ipsa depulsa mox recedit. Oportet igitur continue stare supra sui cordis custodiam ad imitandum visitationem diuine gratie et procedere secundum ipsius motum atque voluntatem nec velocius neque tardius omni tempore cum profunda humilitate indignum se iudicando etiam ad motum istius latere quanto magis ad eius apicem ascendere. Per hoc enim de tanto trabetur aliquid. Quod ad modum rex propter volens honorare militem suum. de tanto eum libentius collocat superius vt sedeat cum principibus quanto magis renitit ad hoc et de tanto magis trahitur et compellit de quanto miles ipse plus humiliatur se excusatur. Super omnia enim dupliciter deo presumptio nec delectatur eum modus volentium eum accedere re effrenate et sine timore quasi ad suum socium et sibi silem. sed debet semper custodiri. sancta et laudabilis verecundia. tremor et pauor atque timor cum confidentia sue benignitatis. Sine enim confidentia talis timor nimis esset culpabilis et impedimentum ascensus nostri montis. propter tremorem et tribulationem ampliore quam ratio exquireret seu quam iustum esset a timore concepta.

y. Capitulum XXXVI.
De quibusdam alijs impedimentis istius vite.

I Quamur adhuc de alijs quibusdam obstaculis siue impedimentis. Sunt enim quidam qui a sinu suum. hoc est corpus proprium nimis veranda quod anima se de eo inuare non valet. Alii autem nimis sunt repleti atque ponderosi infirmi et dormientes siue pigri. Nimis enim diu extiterunt in infirmario aut infirmitate carnalitatibus. per somnionem excessiuam atque potationem aut vaniloquiunt. Suntque tales tanquam contracti. resoluti. paralytici et dormitantes. ideoque ipsos oportet curari a basso incipiendo scilicet per humiles penitentias. Sed quidam sunt qui ascendendo vehementer patiuntur aliquando verbi dei famem spirituale cupiuntque post hec illud audire et legere unde accidit quod legendo nimis se ipsos detinent. Recipiunt illic refectionem ampliore quam ratio exigit. seu imoderate. vel que tempus requirit. in tantum quod sui ascensus initio obliuiscunt. nec ascendunt finem quod ceperunt. Verum est ex parte altera tale refectionem sepe fore periculosa atque necessaria. et precipue in exordio. vel quando sumitur mensurata. semperque consideret homo suum ascensum. hoc est quod in legendo plus querat deuotionem quam sciam. Rursus repiunt alij recalcitrantes atque salutes contra stimulum ipsos pungentem ad ascendendum in altum. hoc est qui fugiunt nimis tribulationem. Item sunt quidam non adhuc sufficienter instructi de itinere querendo seu interrogando a scientibus ad habendum desuper consilium sed abundantes in sensu proprio confident in seipsos et semet in hoc docere volentes. et ideo obrant et sepe turpiter deficiunt. Sunt alij non desistentes perere viam et inquire per studium ferues. ad tantum quod de hac in cathedris etiam sciunt loqui et legere. aliosque docere licet ibi non fuerint scilicet in itinere tali. Loquuntur autem. quod sic audierunt ab alijs. nec nituntur ascendere per illud quod inquit. et ideo non mirum si tales inferi permancant semper. Non enim itur ibi per sola verba. sed oportet pedes ad operum mittere. Isti sunt quod ad modum illi qui in prelijs exhortantur instruuntque alios ad fortiter bellandum sed ipsi ad tangendum manus non apponunt. vel sicut qui alijs demonstrant itinera ad recipiendas elemosinas a peregrinis. ipsi vero non vadunt aut non possunt ire. propter suam infirmitatem seu impotentiam. Sunt alij qui postquam iter suum arripuerunt per viam veram statim saluunt seu declinant ad aliam et hoc propter incostantiam corporis. aut quod putant

Contemp...

leniorem se inueniunt. vel delectabiliorē: sic nec quicquid ascendunt. neque comprehendunt. Sicut canes/ceruū agitantes/eum nō venant. si modo post unū tunc post alium insequuntur. Potius oportet eos vestigia insequi primi. nec se circa aliquid aliud arrestare: qualiter solent agere canes ad hoc bene inducti. Alij nō bene ad seipos intendunt seu respiciunt. et ad picula itineris sui: sed iprouise et sine auisitatione et cautela ponunt pedes suos. ideo ruunt de tam alto in tā bassum. Alij vero ascendentes retrospectiunt aut inferius respiciunt: et quō cito quis de basso eos vocauerit/ totum derelinquunt. Qui de tanto redduntur inhabiles. quanto diutius inferius derinent. et inde difficilius et grauius reascendunt. quia mūdāna cōuersatio in loquendo aut aliud mundiale exercendo/ non modicū impedimentū et retardationem generat. et in talibus nimis cor suū figens et seipm tradens huiusmodi/ non velociter resiliens et discedens citius ad ascendendū iter suū: iste qui eiusmōi est/ vsq; ad longū tunc causat sibi impedimentum magnū. Ideoq; in istis nō oportet morā trahere/ nisi pro sola necessitate et preteritudo ea. vel saltem q; si corpus inferius fuerit/ sursum sunt corda. Sed hoc his qui non didicerunt/ est difficile: quia neque ancoram cordis fixam habent ad montem: nec cordas bone cōsuetudinis eidem alligatas. Interea sunt quidā qui cum ascendunt/ nunquā putant se inde recessuros. s; illic persistere tanq; hereditario iure. Sed in suo casu deorsum/ fragilitatem propriā agnoscunt. sentiuntq; tribulationē bene cōsiderantes tunc. quia diuina gratia ipsos ibidem collocauit. tenuitq; quō diu sibi placuit: et tunc discunt cogitare de inferiori p bonam humilitatem/ existentes in alto. et econtra cum inferius fuerint/ iterum sperant. reascendere. habentes bonam patientiam. Oportet enī ita bene et plus in spiritali aduersitate sicut corpali scz tērationib; durisq; afflictionib; mentis que sine p̄solatione sunt et quales habere p̄sueuerat/ vel desiderat/ sic se immobiliter cōseruare. Postremo aliqui ascendēdo expēsas faciunt nimis largas et excessiuas. puta p lacrimas et afflictiones. p̄mittuntq; facere opa sua necessaria. Et ideo misericors deus cū hmoi gratiose agit/ p̄mittēdo eos t̄pib; certis decedere et labi inferi: vt sic illa facere possint

et eoz ad que tenentur nō obliuiscant/ et opando. Talia sunt impedimenta ad pueniendū ad montē cōtemplatōis et cetera sine numero: q; p̄phendi atq; reduci p̄nt ad p̄dicta. Ad q; vincēda et vitāda/ necessaria ē fortis p̄seuerātia cum gradib; supradictis: scz humili patientia/ locoq; secreto et silentio.

Capitulum XXXVII.

Quidam modi meditando/ qui p̄nt seruati in contemplatione.

Allegendo vel audiendo predicta/ dubitare posset aliquis et petere. quē in sua cōtemplatōe modum obseruare debeat meditādi. Non enī itur ibi pedib; corpis sed spiritalib; qui cogitationes atq; affectōes sunt ipsius aie. Et ergo nō semp vnus et idē modus meditando tenet. sed valde variatus. s; m̄ p̄sonarum locoq; atq; tempoꝝ diuersitate: et s; m̄ gratiam dei/ doctrinā vel scientiā quā quis habet. Unus vadit sic. alius vero sic: vnus atq; idem hodie vno modo incedit: crastina vero aliter. Cogitavi tñ/ q; nō erit inutile recitare exemplariter qualiter aliqui quidā p̄transierint istā vitā. Fortassis enī hoc p̄ficiet ad facilius intelligendū et reperiedū huius itineris introitū. Et recolo me quōq; scripsisse vobis charissimis meis sorozib; plura ad p̄positum cōueniētia et ad sequentia: que nō resumō pro p̄nti. Magister Ricardus de sancto vict. libro s̄ memorato/ tradit modū magis meo videre appropriatum et cōuenientē profundis clericis q; simplicib; qui bene generalis est. sed ad declarandum plixius esset: quare hunc p̄tereo et doctorib; relinquo. Sanctus aug. libro cōfessio. dat modū quedā/ quē cū matre sua propria habuit. stans ad vnā fenestrā cuiusdā ortuli/ nō multū ante obitū dicte m̄ris sue: quē posui in sequentib; breuiter tangere. Beatus greg. largissime in suis moralibus de cōtemplatōe loquit. ostendēdo pericula atq; p̄fectus in ibi exites. Sed modū p̄ticulare intrādi vel illic se locādi quē quero/ non percepi. Beatus Hieron. inter alia scribit modū vnū ad virginē eustochiūm. qui est q; meditetur mortis sue horaz. qualesq; premium tunc receptura est: quomodo virgo maria cū filio suo Iesu xp̄o/ sancti angeli atq; virgines/ sibi obuiabūt ipsam suscipientes. cantantesq; canticum quod maria/ moysi soroz/ post transitum

De monte.

maris rubri/sicco pede filioꝝ israel cecinit.
Lantem scz dño gliose zc. Et dicit simili-
ter idcz beat⁹ hieronym⁹ de seipo/qualiter
post fortis tétationes/ z crebras pectoris
tunisiones cōtinue in ploratiōibz z lacrimis
querēdo dei auxiliū/sibi videbat societari
angeloꝝ interestēob magnā sue pscie pacē
et iocūditatē/ei post suā pñiaz z tribulatio-
nem celit⁹ a deo trāmissam. **C**oncordāt
omnes doctores cōiter in mō scz isto, qui ē
meditari inferni penas horridas, paradisi
gaudia, sua peccata, atqz mūdi vanitatem.
Sed ego adhuc particulariorē modū in q̄ro
Beat⁹ bernar. pene in omnibz sermo-
nibz sup cantica/tractat modū vnu3. scz de
spūali m̄rimonio inter deū z aīam, quē q̄-
dam doctor plus nouell⁹ insequit. faciens
inter diuinā sapiētiā z aīam/pariformē
quoddā m̄rimoniū. **L**iber vero intitulaf
horologiū eterne sapiētie. **V**erū quidem/
modus talis est altus z subtilis, satisqz pi-
culosus/sic loquendō p̄sertim a principio
sue p̄uersionis eū tenere volentibz. **R**atio,
cū enī tales nouitij estimarent meditari de
spūali cōnubio/leuiter laberent in recorda-
tione de spūali ad carnale matrimonium.
Nec ignoro in dicto libro quosdam mo-
dos alios fore tactos: vtpote cogitādo de
iuuene sine adolēscere morituro, nolētī vl
non potenti penitere, similiter meditando
dei iudicia, itē cōsiderādo beatā virginē
mariā in hora passionis dñi nrī Iesu xpī,
Dui modi boni sunt atqz cōuenientes, et
p̄tibi videri quibz placuerit.

Capitulum XXXVIII.

De modo cōtemplandi/quē beatus bern.
tenuit in principio.

Recitat beat⁹ bern. de seipo/qlit
in p̄uersionis sue p̄icipio pp̄-
dit sibi op⁹ eē qz h̄re deberet opa-
bona z merita/qlia ex seipo nequerat ex q̄-
rere z h̄re, idcirco p̄uidit sibi habituz seta-
lia ex meritis ihu xpī. **E**t ex tūc diligentissi-
me meditabat/ totā dñi nrī ihu xpī vitam
ab ei⁹ p̄ceptōe vsqz ascensionē z ex oībz pe-
nis z amaritudinibz ei⁹/collegit sibi fasci-
culū mirre, q̄ inter vbera sua p̄moraret ori-
nue. atz h̄ic p̄ iugē memoriā supraposuit
suo pectori intime p̄patiēdo. **P**er quod
p̄cludo ipm beatū bern. suā cōtēplationē z
ascensum in eadē incepisse meditādo assi-
due dñi nrī Iesu xpī vitam, quē ad mo-

dū legif de sancta cecilia/quō euangeliū
xpī in suo pectore portabat, s. eius vitā me-
morādo: z nō diebz neqz noctibz vacabat a
colloquijs diuinis z orōe. **E**t doctor q̄
dam/in libro suo/de stimulo amoris inti-
tulato/istā materiā silr tractat z sp̄alie de
passione dñi nrī ihu xpī: oñdens qz in
ea omne bonum repitur. z qz eadem passio
scilicet/sit vie hui⁹ puta cōtēplationis/ostī-
um, volensqz aliunde intrare in cōtēempla-
tionē/ipse se seducit z decipit. z confirmat
dictū suū auctoritate dñi dicēns **E**go suz
via veritas z vita. **V**ia. p̄ quā p̄grediēduz
est, veritas viatorē illuminās: vita eūdem
nutriēs sustentās z remunerās. **U**tinā pre-
fatus liber esset in gallicū trāslat⁹: meo enī
iudicio valde vobis fieret p̄fici⁹. **S**ūt
autē quidā cōiter aliū modum nō tenetes
sue cōtēplatiōis. q̄z qz ad quēdam librum
deuotōis setradunt/vitā alicui⁹ sancti aut
aliud ad excitādā deuotionē p̄legētes/ fm
materiā quā repiunt: quibz sp̄ necessarij es-
sent libri. **E**t ideo iste mod⁹ sol⁹/insufficiēs
est, nisi hoc etiā assuescerēt agere sine p̄ntia
chartaz. **A**lij vō faciēdo sua fuitia diui-
na in ecclia, addiscūt z se exercitāt/cōtēpla-
ri nitētes. **Q**uāuis iudico istud esse multū
difficile/sp̄alie in principio, z posse per-
tingere isto modo ad cōtēplatiōis perfe-
ctionē/prop̄ter laborē cantui annexū, nisi
forte antea sint assuefacti tales/in suo secre-
to/via cōtēplationis.

Capitulum XXXIX.

De alio modo meditando per exemplum
mendicantis.

N Dui psonā q̄ nō modicū p̄fecit
ad reducēdu suās cogitatōes
seu recolligēdu in vñū/ z ad sim-
plicitatē p̄ h̄ qz diligēti⁹ seipaz intuebat fo-
re pauperē/ miserabilēqz creaturā: nihil se
h̄re ex suo/nec quēqz posse ad q̄rere. **Q**ua ex
causa medicare meditabat: atqz sic ad q̄-
re bonoz spūaliū elemosynā a padisi cōci-
uibz in talibz diuitijs opulētissimis atz ple-
nis, quos nosset largos p̄sona sub arboze
q̄daz loco secreto se collegit. i quo pro suo
libitu atqz diutius ibidem meditari pos-
se putabat. **C**onuertit itaqz se cor de tenuis
sine loquela/ modo ad vñū postea ad
aliū sanctum, secundum sue deuotionis
ministeriū/ a quolibet elemosynā exp̄tēn-

do sapiendoque sua necessitate et indigentia exponendo, sed et memorando eorum magnam gratiam atque largitatem: deprecando etiam eos ut dignarentur intercedere pro se ad deum omnipotentem qui personaliter apparere coram eo digna non esset. **U**terum est dicta persona in huiusmodi meditatione plura sensisse impedimenta extraneorum cogitationum atque fantasiarum: ipsa tamen forti perseverantia se artavit, atque in dicto loco continuavit inde non movendo seu discedendo: quousque quod quasi inuenit, essetque stabilita omnino in huiusmodi oratione, nec aliquid aliud intederet. **P**er dies autem plurimos modum dictum continuabat fueratque interdum ad duas/ tres vel quatuor horas/ priusquam quod petiuit/ habere potuisset. scilicet suarum cogitationum et affectionum unitatem atque recollectionem/ ad unum tale quale diximus supra. **E**t per modum tale quasi semper pervenit ad quod tendebat: quousque tamen cito, interdum vero tardius, percipitque clare verum esse deum nostrum ihesum christum, promissum, qui perseveraverit pulsans petendo/ aperiet ei. **P**otestis igitur optime procedere quantum fuerint huiusmodi persone desideria ardentia/ et anxiosa suspiria atque gemitus/ erga sanctos/ modo ad unum modo ad alterum, specialiter ad eos qui festum tunc colebant: quoniam absque succursu et auxilio preceptibili/ promiserunt dictam personam ad suos pedes puolutam/ ad tanti temporis spatium permanere/ in bello continuo/ suarum cogitationum/ tumultum non modicum atque in suo ascensu impedimentum/ validum causantium. nec pro sancta desideria loqui permittentur eisde. **I**psi tamen tandem de eadem optime se quatabant. aie sue desiderium eidem tribuendo. **I**n dei voluntate et eius utilitate. **R**eperit itaque dicta persona/ huiusmodi experientia difficultate/ sibi converti ad profectum/ ut ex hinc disceret vivaciter et ardentius flagitare. **U**n accidit quod se de cetero in sua oratione reperit cito/ atque quasi sine impedimento collectam in modum talem ad suarum cogitationum unionem atque simplicitatem. leviusque modo per dicto et ceteris/ bona consuetudine comite ad predicta pervenit. **E**t puto istum modum in initio guilhelmi parisiensis, doctoris precipui tenuisse. quem affirmasse legendo reperi quod pauperes truci et captivi/ ipsorum deum exorare docuerit. **I**n libris etiam eiusdem patet/ quemadmodum orationes unius viatorum paradisi ad eum pro impetranda elemosina et auxilio/ pulchre comparat. **I**n quo pariter libro quasi per totum ad deum/ ad dominum nostrum ihesum christum/ et suos sanctos, specialiter

ad virginem mariam. rationes adducit: quatenus auxiliant creature eis supplicati suasque paupertatem allegant. **L**oquitur item de coram iudicibus penitentis, quomodo tales in suis petitionibus sint circumspecti atque sapientes. **A**mirum tamen metentem periculum sibi vident imminere. **T**ali modo et nos imo et adhuc amplius coram deo penitentiam facere nobis multum expediret.

Capitulum XL

Comendatio istius modi contemplationis tanquam securi utilis et levis.

Istiusmodi inchoandi contemplatione/ cui placet sequi potest/ satis enim est securus simplex atque levis. **C**onueniens etiam gradui bene primo contemplationis antedicti qui assignat humilis penitentia, **I**bi enim non aliud quam indulgentiam petit atque bene operandi tempore affuturo gratia: item etiam remedium contra plagas suas et peccatorum infirmitates varias. **A**d quod non parum orationes beati angelus/ multi diversorumque ceterorum sanctorum/ edite ad sanctos et sanctas proficiunt. **L**iber quoque de qua pridem locutus sum rhetorica divina intulatur a guilhelmo pisiceno, compilatus multum ad ista utilis. **S**uper modo isto iniciandi contemplatione/ dudum optabam orationem quadam fabricare/ in modum pauperis/ panem suum ostiari quod retis vel indulgentiam querens et petens ad instar incarceratorum/ aut certe ad similitudinem elemosinam petentium. non quidem pro seipsum sed pro in hospitalibus degentibus. **S**epe enim aliquis de uotione sua pro alio interpellando reperit magis quam si pro se deum exoraret/ ibique multum proficit. **T**enent etiam ad hoc plures ex officio suo: quemadmodum viri ecclesiastici, aliquos ex elemosina vitam ducetes corporis: imo dico omnes debere hoc facere tam propter dei mandatum, quam etiam propter beneficia ab alijs recepta siue talia sint bona nature a suis parentibus, siue bona fortune/ ipsis collata iure hereditario possidenda a vivis aut a mortuis. **C**ompilavi pridem orationem quadam/ ad dominum ihesum christum, iniciantem Iesu sponse virginis et. **I**n tendo autem si deo placitum fuerit de hoc/ in breui diffusius describere opus. **U**terum est omnes mundi scripturas non posse producere contemplatiuum quo tendere habet: quemadmodum modum facit fortis perseverantia auxiliante dei gratia faciendo exemplo persone supra memorate. ponendoque se ad practica scilicet ad opus: quod affectiones scribi nequeunt. neque

Demente.

Capitulum xxxix
De alio modo meditationis...
Quoniam...
plicitatem...
reparavit...
causa medicare...
re bono...
mis. quos...
quodam loco...
liberum...
se parabat...
sine loquuti...
alium san...
muniteria...

generant per lras aut per verba sed pope/ris exercitium.

Capitulum. XLI.

De modo visitandi se in cōtemplatōe / fm istum modum.

Quem vō delectat phabita silitu do: hic multā largā materiā habet / visitādi z assuescēdi ad suaz cogitationū recollectionē intra se / erga etiā am deū atqz suos sanctos. Aīe enī necessitates z miserie ac infirmitates / tā corporis qz aīe / infinite sunt. **D**ebinc virtutes nobis acquirēde / in magno sunt numero: sic z sancti z sancte / qbz nobis supplicādū est: nūc sil' oibz. nūc vero cuilibet seorsuz. **E**nter ceteras etiā necessitates moris / hora postremū est negociū / qd pl' nobis est timēdū. **O**b cui' hore horrozē / sollicitē puidēdū foret nobis remediū: z vita supstite / pcurare amicos atqz defensores. laturos auxiliū in momēto tā terribili / ad bñ placitū dei. **H**orā istā sūme ante mētis oculos reducere / p ficuū est: ei' memoriā recētē oī tpe vite i oībz qz factis nris h're. **E**n n're cōtēplatio nis secreto / a nobis ipis / sepi' qrendū est. **D**ō aīa mea dic mihi paup z miserabilis cōfiteri mihi: si in pñtiāz aut intra vnus hore spacium / separi te a corpe opteret ad astādū tremēdo dei iudicio / qd dictura / ad que deniqz cōfugeres? **S**i respōdes qz sic z sic faceres / z ex toto corde tūc miscōiaz atqz veniā ab oīpotēti deo flagitares / a suis isqz sanctis? **F**ac igit' taliter in pñti. **I**gnoras enī in q pūcto infirmitatis p tunc eris aut qd spacii tps ad hoc faciēdū h're potueris. **E**n bñmōi meditatōe viuacit' seu cordintime z diu morari debem' / quousqz nobis videat' qd sentiam' mortē multū approximare. **E**tem cōsiderādi sunt amici nostri / p quibz orare volum' esse eos in necessitate vltima puta ad lectuz mortis. **E**t quō a nobis supplicat' auxiliū reqrūt / desiderātes qtin' p eis pces effundam'. **C**ōpati amurqz eis acti in pñti sic ageret' nobiscuz. **N**oc ergo qm' fiet z nō diu tardabit' / miseriamur interea aīen' s' acti eā in medio flāme purgatorij conspicerem' collocatā. **A**d qd bñ uiuat cōsiderare diligēt' miseriam aut dolorē validū quē qz p suaz suffert in infirmitatē aut aliūde. **Q**lit vebementer inde cruciat'. **Q**uid ergo erit de aīa misera p pelsura tanta in futuro seculo.

Capitulum. XLII.

De tribz dei iudicijs ante oculos mētis reuocādis pro materia cōtemplationis.

Possum' in sup in bñmōi cōtemplatōne reuocare ante mētis no stre oculos tria dei iudiciā: que sessurus est seu tenebit aut tenet. **U**nū tenebit sicut p' / i q regnat z iudicat mīa dulcis z piā. **E**t talis est in vita pñti. **S**cōm tenet sicut dñs cōtra seruū suū / vbi regnat atqz iudicat iusticia rigorosa. **D**ptz enī illic oīa exoluere debita: z hoc ē in purgatorio. **T**ertiu' est in inferno: vbi regnat horrenda z crudelissima iusticia: scz ppter peccatores dānatos. **I**bi enī de' punit ad instar iudicis flecti nō potētis. cōtra maleficos morte eterna dignos. **M**odo postrema duo iudicia declinare possum' / ap' pellando z submitēdo nos ad primā curiam scz mīe: que durat solū ista stante. **B**onū ergo est nobis dū temp' habemus eligeret' interim q h're possum' / sanctos intercessores ad deū. **P**recipue ibi habemus in dicta curia n'ra / dñam reginam dicte curie. s. mīcēntem. silr nostrā matrē z aduocatā dulcissimā ac gloriosissimā virginem mariā. **P**ariter est illic ihs xps. p' n' / frat n' / aduocat' / cōsiliari' / mediator atqz redēproz. **E**t in veritate iste nimis esset stolidus z infatuat' / q recusat' vna cū ppha se ipm submittere dei misericōdie supplicat' dicēs: **D**ñe ne in furore tuo arguas me: neqz ī ira tua corripas me. **U**bi tāqz ppha ista tria iudicia. **D**icit enim **D**ñe ne in furore tuo arguas me / id est in inferno: **N**eqz in ira tua corripas me hoc est in purgatorio. **S**ed fm miam tuā miserere mei qm' infirm' sum scz in hac vita. **E**t adhuc possum' in q'rere z inuenire alleuiamen flagelli qd iuste meruim' / scz mediāte intercessione tali q dicta est: z sepe ex toto sic qtan seu etiā absolui. **Q**ui etiā attēte p'saret atqz sibi proponeret exitū hui' carceris quo detine mur / qd erit in articulo mortis / cogitaret: qz ad p'dicta tria iudicia: talis oīno cū gaudio ingēti hui' mūdi infirmitates atqz difamatōes / pauprates z silia q penalitates dicunt' / leuissime sufferret. z certe de nulla aduersitate vite hui' curaret. **Q**ui in sup qndie ad memoriā reduceret mori se optere. sed qn' aut qlit' ignorat' / exaiaretqz se se / p' / an in statu in q' ē / mori auderet: q' si nō

Contempla
 Capitulum XLIII
 De modo visitandi se in cōtemplatōe / fm istum modum.
 Quem vō delectat phabita silitu do: hic multā largā materiā habet / visitādi z assuescēdi ad suaz cogitationū recollectionē intra se / erga etiā am deū atqz suos sanctos. Aīe enī necessitates z miserie ac infirmitates / tā corporis qz aīe / infinite sunt. Debinc virtutes nobis acquirēde / in magno sunt numero: sic z sancti z sancte / qbz nobis supplicādū est: nūc sil' oibz. nūc vero cuilibet seorsuz. Enter ceteras etiā necessitates moris / hora postremū est negociū / qd pl' nobis est timēdū. Ob cui' hore horrozē / sollicitē puidēdū foret nobis remediū: z vita supstite / pcurare amicos atqz defensores. laturos auxiliū in momēto tā terribili / ad bñ placitū dei. Horā istā sūme ante mētis oculos reducere / p ficuū est: ei' memoriā recētē oī tpe vite i oībz qz factis nris h're. En n're cōtēplatio nis secreto / a nobis ipis / sepi' qrendū est. Dō aīa mea dic mihi paup z miserabilis cōfiteri mihi: si in pñtiāz aut intra vnus hore spacium / separi te a corpe opteret ad astādū tremēdo dei iudicio / qd dictura / ad que deniqz cōfugeres? Si respōdes qz sic z sic faceres / z ex toto corde tūc miscōiaz atqz veniā ab oīpotēti deo flagitares / a suis isqz sanctis? Fac igit' taliter in pñti. Ignoras enī in q pūcto infirmitatis p tunc eris aut qd spacii tps ad hoc faciēdū h're potueris. En bñmōi meditatōe viuacit' seu cordintime z diu morari debem' / quousqz nobis videat' qd sentiam' mortē multū approximare. Etem cōsiderādi sunt amici nostri / p quibz orare volum' esse eos in necessitate vltima puta ad lectuz mortis. Et quō a nobis supplicat' auxiliū reqrūt / desiderātes qtin' p eis pces effundam'. Cōpati amurqz eis acti in pñti sic ageret' nobiscuz. Noc ergo qm' fiet z nō diu tardabit' / miseriamur interea aīen' s' acti eā in medio flāme purgatorij conspicerem' collocatā. Ad qd bñ uiuat cōsiderare diligēt' miseriam aut dolorē validū quē qz p suaz suffert in infirmitatē aut aliūde. Qlit vebementer inde cruciat'. Quid ergo erit de aīa misera p pelsura tanta in futuro seculo.

profecto remoueret in breui impedimēta/
vt secure/mortis p̄stolaret aduentū.

Capitulum XLIII

Quo quidā deficiūt in forti p̄seuerantia/
in p̄templatione modicum p̄ficiunt.

Pures autē minus bene auisati
sūt circa p̄seuerantē fortitudinē
seu circa p̄tēplatois fructū ac p̄
hoc ad ista p̄sequēdū multū res
moti. Renuit enī seip̄s dare orōni/ aut
meditationi in cūberē nisi se deuotione se-
tiant affectos ad illa. ac nisi cū eos ista des-
lectant veniat q̄ ad cor suū. Vident ei tali-
bus/alias dicta nihil p̄desse. Sed hu-
iusmodi p̄pant huic q̄ frigore nimīū cruci-
atur. recusat tñ accedere ad ignē nisi prius
habeat calorē. Aut certe equipant alicui fa-
me peunt. nolentiq̄ q̄rere ad manducādū
nisi antea saturat' sit. Quare enim aliq̄s se
dat in orōnez vel meditationē/ nisi vt cale-
fiat dñi amoris ignē. vel vt saturet donis
aut gratia dei. Tales in hoc deficiūt seu er-
rant putāntes se tps p̄dere cū positi in orō-
ne vel meditatioe/nō mox deuotōis imbre
irrigant. Ad qd̄ respondeo q̄ si nitat' q̄stū
in se est ad hoc/atq̄ faciūt laborē suū. sint
q̄ in bello z pugna p̄tinua/p̄tra suas cogi-
tationes/cū displicētia qz nō abscedūt/nec
pacē habere p̄mittūt. tales p̄ tūc maius res
portāt meriti q̄ sepe si eis adueniret deuo-
tio subito sine tali p̄ffictū. Rato. qz militāt
deo/z seruūt suis expēsis p̄p̄is z sup̄ribz.
atq̄ cū labore maiori z pena. Verū tñ ē
q̄ volēs ad exemplū p̄narrate p̄sone sup̄/
seip̄m exercere optet ad hoc habere ipsum
magñū tps spaciū reiecto etiā oī onere ali-
arū occupationū/taq̄ ex p̄te sua q̄ alioz. se
q̄ arcere ad p̄manēdū in vno loco fixū/lō/
go tpe/siue p̄solatio subsequitur aliqua/siue
nulla. q̄ tñ ad eandē hūidā laborare nō ces-
set atq̄ sit p̄tinu'. Tūq̄ se nimio senferit te-
dio affectū sibi p̄p̄i dicat/q̄ adhuc expectet
ad medie hore spaciū ac hore faciēdo peni-
tentia suā. expectās diuine grē elemosinaz.
Post horā vō elapsā/ adhuc se cōmoneat
ad p̄sistendū talit' ad alterā horā. Et sepe in
postrema dimidie hore p̄te/talis in sua cō-
templatione amplius p̄ficiet/q̄ oī tpe pre-
terito. z q̄ alijs decē diebz aut certe in vno
mese. Qd̄ si a casu in suo regressu aut itera-
to accessu reperit se quasi resutatuz/ sic se z
q̄ elemosina ei denegat/ puta nō p̄secutus

grām deuotōnis. tūc hūiliter ei p̄uenit cō-
uerti ad deū/ p̄fitendo indignū se fore tāte
grē. imo q̄ plus meruisset verba z flagella
atq̄ tribulationes q̄ hūmōi cōsolatōes. Et
sic dicat Dñe deus tue p̄solatōes laudes
z gloria/tibi sint semp' mibi autē (vt dignū
est et iustū) p̄fusio. nisi opposituz p̄ueniat
mibi de tua misericōdia. Per talez modū vni-
cet deū. faciēs ei sacrificiū de cordis sui du-
ricia. Et certe deus ei nō obliuiscit p̄ferēs
mīaz suā cū cognouerit horā atq̄ p̄cū. ex-
pedientē fm suū beneplacitū. Nec etiā
debet aliquis hūmōi cōsolatōnes nimis af-
fectare in lacrimis atq̄ deuotiōe/ p̄ sua de-
lectatione z ad suā placētia. s; vt p̄ talē con-
solationē/amori ardētiori deo vniat. ad de-
um possit melius diutius et delectabili se
p̄uere. Si igit' mag' ei placitū fuerit q̄
p̄ tūc aliquis ei famule sine talibz p̄solati-
onibz/ p̄formiter nobis idē placere debet.
debem' q̄ dicere Dñe de' omnipotēs sus-
ficit mibi optime vt p̄mīū meū atq̄ remu-
neratio a te referret mibi i padisō. in p̄nti
illō n̄ tbnēs. Illud vñ supplicet oro vt mi-
hi nō irascaris. s; vt vinā in tua grā tñmō-
d̄ celo fiat volūtas tua. Qui vō deuotōez
affectu fuerit/diligēs existat/grātia actioes
et toto corde referēs deo oīpotenti. orādo
instātius vt augmētet z p̄firmet opus plā-
tationis sue in eo inceptū absq̄ hoc q̄ tale
qd̄ ei hic p̄ferat sic p̄mīū. quī potius in fu-
turum referret p̄bendam integram.

Capitulum XLIII E

Quedā imaginatio montis cū tribz habit-
taculis. s. fidei spei z caritatis.

Iter mōris antea adducti/p̄ fas-
ciliozi sui eleuatōne in contem-
platione/potest quis imagina-
ri cōuenienter. quēadmodū ali-
quando quidā quem noui fecerat. Et bre-
uiter perstringam eandē. Imaginemur
igitur mare magñū piculosissimum qd̄ di-
uersoz generum homines/euntes et redētū-
tes nauigio p̄transeūt/diuersis nauibz. ad
vñū tñ finalit' portū tendētēs. in q̄ etiā ma-
gna p̄ transeūtū ps/ p̄pter picula maxima
atq̄ tempestates varias necessario habet
pire. Ad ripā vō huius mari/ seu in litore
eleuata erit rupes altitudis mirē. s. quas
exēs q̄cunq̄ secur' ē d̄ q̄ pit q̄ in mag' isto
mari fiāt spectari p̄t absq̄ sui piclo. In ista
rupe tres erūt statōes siue habitacula tria vñū

magni huius presentis mundi.

Capitulum XLV.

De tribus modis quibus gratia datur.

Sicut supra memini / millez mil le modis pteplatio variari pot et haberi. Ideoq; p tanto ad p sens no p suto / relinquedo que liber suo sensui z gre a deo collate. ne vide ar qd dā largissimū atq; copiosissimū z qd dā modo infinitū / in tam breui et modica imaginatōne yelle pstringere. Sed p fina li adhuc dico. grā dei p sentē esse anime / tribus modis specialiter. ¶ Unus est per iustificatōne. sine hoc q; sentiat atq; aiā cui sic adest deo acceptabilē reddet. ¶ Ali us modus est p sentimentū z solatōez ali quā. sicut in istis qui in sua pteplatoe / re cipiūt z pcp iūt diuersos solationū mo / dos atq; gaudia spūalia. Nam interdū eis dem videt / q; liquefiāt oīno in quadā dul / cedine. in tāū vt omne qd cernunt aut me ditant / pleni esse tali dulcore iudicāt. Ali / quādo vero recipiūt securitatē qndā admi randā humilitate plenā. qua mediāte / ipi sibimet displicēt / solā accipiētes delectatō nem z placentiā eoz in deo. Quonies enī sibimet ipsi quis placet atq; in se de seipso gaudet. certū sit a vera humilitate se eē alie nū. nec solatōes suas quibus iocūdāt / a do bte sciat originē. Vera enī humilitas sem per etis sociata visitationib; bonis atq; diuinis / dat cognoscere ad imū z veracit defect / suos. p q; sibi hō displicet. reddi q; yilis atq; abominabilis in aspectu suo. ni hilomin; placentiā maximā hñs. sed q; in grā miscōia bonitateq; diuina p sinit. Ali quādo aiā deuota sentiet cordis sui quādā dilatatōez vel sui intellect; pprehēdens in se pl; q; etiā tot; mūdus. iudicabitq; deum fore tā excellentis atq; infinite maiestatis / q; q; si omne qd residuū est / ei nihil oīno eē videat. nisi in q; tū esse in talib; de; cogno / scit. Quāq; vero sentiet aiā in se qndā spūa lem ebrietatē / q; mouentē eā sobrie / in lau / des spūales. suspiriaq; sancta z deuorā. nō se valēs ad intra p tinerē / qn oporteat d; fo ris erūpere seu ad extra id oñdere / qd sen / tiat. videtq; interdū eidē q; oīa plena sint gloria z laude plena. ¶ Tertio vero mod; hñdī grā pntie dei / est p yniōne. quē ad / modū beat; paul; ap; s; habuit. ceteriq; cō / templatīui excellētissimi. Sed de mō isto

loqui me indignū reputo z os meū p tino aliorib; doctorib; illud relinques discutiendum. Finit.

Sequitur epistola

ab eodem edita.

Aculerūt eximie caritatis ve stre lre / nō p nū leuamē infor tunio meo (sicut spero) felicit; Est enī flagellū p rīs miscōia nū qd vsq; mō vere supra spē et omne meritū meū / tpauit. Fecit enī cum tēptatōe puentū vt possem sustinere. Gra / tias igit; vre benignissime pietati / q; p pas / sionē p sinit taliter flagellato / q; plena cōso latōe documēta sup addidit / q; demū pco / nūis qualia nec vsurpo mibi nec eis medi gnū censeo p grauauit. Sic plane sic dece bat sapientiā p fessos / vrynū e cōsortio suo quanq; abortiuū q; tū in tribulatōe positi tū solarent. ¶ Verū et si absq; vlla fictione cū laborib; plurimis z expēsis. olim iā cō / natus sum debiles humeros meos / z fragi litatis sue consocios subducere / oneri tan / to cancellarie p sient. z in aliū gradū trans ferre / nihilomin; inegressibili quodā labo rinto circūactus / z quasi posuerim pedes meos in rete z in maculis eius ambulē / cō / fusus sum ab expectatōe / sentioq; illud te / rentianū q; nō licet hoīem sepe esse vt vult Mandat; sum q; ppe ab illo / cui post deūz me z oēs opas meas debeo. dñm meū do / minū Burgond; loquor. cui; vrynāz aliud circa me et p me modesti / humili / salubri; q; cōsiliū extitisset / ignoscat de; idipm con sulentib;. ¶ Obā obediens / sed impediuit iter meū / q; olim asine Balaam obstitit / et interim ab executione officij cācellarie me spontaneū illud etiā p r; sus deserere patum tū illud p obedientia erequi volentē suspē dit. In qua re facio quod mandatis / neq; aliud pnunc subesse video z substituo enī pro exercendis omnib; que p r; agerē cuz solēnitate factum mitto. Bene valete / mei memores in orationib; vestris. Scriptus brug; .xxvij. april.

Sequitur alia epi

stola eiusdem. Secundum est socij z fratres in xpo dilectissimi. Jocūdū valde q; verbis nequeo vos alloqui. Sunt ei amteoz grata vndeciq; colloqa